

नेपालमा सर्वाधिक बिक्री हुने राष्ट्रिय दैनिक

ekantipur.com

कान्तिपुर

सातै प्रदेशबाट एकैसाथ प्रकाशित

वर्ष २९ अंक २४६

९ कार्तिक २०७८ मंगलबार कार्तिक कृष्णपक्ष षष्ठी

नेपाल संवत् १९४१

राष्ट्रिय संस्करण

KANTIPUR, Nepali National Daily, Tuesday, October 26, 2021

पृष्ठ १२

१० रूपैयाँ

प्रधानन्यायाधीशलाई पद छाड्न चौतर्फी दबाव

- प्रधानन्यायाधीश चोलेन्द्रशमशेर जबरा सर्वोच्चभित्रै एक्लिए
- सहकर्मीहरूसमेत अविश्वास गर्दै इजलासमा नबसेपछि थप संकटमा

सर्वोच्चका न्यायाधीशहरूद्वारा फुलकोर्ट बहिष्कार, १३ न्यायाधीश इजलासमा पनि बसेनन्, मंगलबार प्रधानन्यायाधीशलाई भेटेर निकास दिन सामूहिक आग्रह गर्ने

सर्वोच्च बारद्वारा प्रधानन्यायाधीश जबरा न्यायपालिकाको नेतृत्व गर्न असफल भएको ठहर, मार्गप्रशस्त गर्न आह्वान

नेपाल बारले सल्लाहकार समितिसंगको संयुक्त बैठकमार्फत मंगलबार जबराको राजीनामा माग गर्ने

पूर्वप्रधानन्यायाधीशहरू मीनबहादुर रायमाझी, अनुपराज शर्मा, कल्याण श्रेष्ठ र सुशीला कार्कीद्वारा जबरा स्वयंले समस्या सिर्जना गरेकाले बहिर्गमनको बाटो रोज्न सुझाव

जबरा न्यायिक विचलन, भागबन्डा र भ्रष्टाचारमा संलग्न भएको भन्दै डा. गोविन्द केसीद्वारा राजीनामा माग

■ तुफान न्योपाने (काठमाडौं)

सर्वोच्च अदालतमा सोमबार नेपालको न्यायिक इतिहासमै नदेखिएको घटना भयो- १३ जना न्यायाधीश सामूहिक रूपमा प्रधानन्यायाधीश चोलेन्द्रशमशेर जबराले तोकेको इजलासमा बसेनन्। यसले प्रधानन्यायाधीश र न्यायाधीशबीच विश्वासको संकट देखाएको छ। प्रधानन्यायाधीश जबरा न्यायिक विचलन, भागबन्डा, सौदाबाजी र भ्रष्टाचारमा संलग्न भएको भन्दै सार्वजनिक रूपमा मागिएको उनको राजीनामाप्रति सर्वोच्चकै न्यायाधीशहरूसमेत 'कम्भिन्स' भएको देखिन्छ।

इजलास तोकिएको तर सर्वोच्चका सबै न्यायाधीश इजलासमा नबस्ने यस्तो अभ्यास प्रधानन्यायाधीश जबराले राजीनामा दिएर मार्गप्रशस्त नगरेसम्म दोहोरिँदै जाने कानुनविदहरूले बताएका छन्। त्यसअघि नै जबराले बहिर्गमनको बाटो रोज्नुपर्ने उनीहरूको सुझाव छ।

संविधानविद् भीमार्जुन आचार्यले न्यायिक नेतृत्वले सही ढंगले न्यायपालिका सञ्चालन गर्न नसक्दा अहिलेको संकट निम्तिएको बताए। 'सर्वोच्च अदालतमा आइतबार र सोमबार न्यायिक इतिहासमा विरलै हुने घटना भए, यसलाई न्यायिक नेतृत्वप्रति न्यायाधीशहरूको भद्र असहमतिको रूपमा लिनुपर्छ,' उनले भने, 'उहाँ (जबरा) ले समयमै यसको अर्थ बुझेर राजीनामा दिनुभयो भने दुई/चार दिनपछि न्यायालय सामान्य अवस्थामा फर्किन्छ। न्यायाधीशहरूले प्रधानन्यायाधीशलाई तपाईं न्यायपालिकाको नेतृत्व गर्न असक्षम हुनुभयो भनेका हुन्। उहाँले त्यो बुझ्न सक्नुभएन भने अवस्था मुठभेडित जान्छ। त्यसले भन्नु जटिलता थप्छ।'

प्रधानन्यायाधीश जबराले आइतबार नेपाल बार एसोसिएसनका पदाधिकारीसंग छलफल गरेर सोमबारका लागि फुलकोर्टको बैठक बोलाएका थिए। सर्वोच्च अदालतका सबै न्यायाधीश, मुख्य रजिस्ट्रार र नेपाल वारका पदाधिकारी सहभागी हुने बैठकका लागि न्यायाधीश हरिकृष्ण कार्की नेतृत्वको समितिले दिएको प्रतिवेदन कार्यान्वयन र कानुन

व्यवसायीहरूलाई वरिष्ठ अधिवक्ता उपाधि वितरणलाई मुख्य एजेन्डा राखिएको थियो। प्रधानन्यायाधीश जबराका गलत कदमका कारणले न्यायालयको स्वतन्त्रतामा सम्झौता भएकाले उनको राजीनामा आउनुपर्ने माग भइरहेका बेला जबराले विषयान्तर गर्ने प्रयास गरेको भन्दै आइतबार सर्वोच्च अदालतमा उपस्थित सबै १४ जना न्यायाधीशले त्यस्तो बैठक बहिष्कार गर्ने निर्णय गरे। उक्त निर्णयबमोजिम

नै न्यायाधीशहरू सहभागी नभएपछि, फुलकोर्ट बैठक बस्न सकेन।

सोमबार जबराले १३ न्यायाधीशलाई सातवटा इजलास तोकेकोमा उनीहरू अदालत गए पनि इजलासमा बसेनन्। वरु साढे ११ बजेपछि आपसी छलफलमा जुटे। छलफलमा उनीहरूले मंगलबार प्रधानन्यायाधीशलाई भेटेर निकास दिन आग्रह गर्ने निर्णय गरेका छन्। बाँकी पृष्ठ १० >>

दलहरू 'मौन'

■ बबिता शर्मा (काठमाडौं)

प्रधानन्यायाधीश चोलेन्द्रशमशेर जबराको भूमिकालाई लिएर न्यायालयबाट बहिर्गमनको सुझावदेखि राजीनामासम्मको माग भइरहेका बेला राजनीतिक दलहरू भने उनलाई जोगाउन लागिपरेका छन्। सत्तारूढदेखि प्रतिपक्षसम्म मौन बसेपछि दलहरूमाथि नै ठूलो प्रश्न उठेको छ।

बाबुवाटारमा सोमबार बसेको अनौपचारिक बैठकमा पनि प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा, माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल र एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधवकुमार नेपालबीच प्रधानन्यायाधीश जबराको बचाउ गर्ने र उनको 'कोटा'मा मन्त्री बनेका गजेन्द्र हमालले छाडेको मन्त्रालय कसले लिने भन्नेबारेमा छलफल भएको स्रोतले बताएको छ।

'साँगाँउ'कै कारण मन्त्री नियुक्तिलागतमा 'भागबन्डा' पाएका जबरालाई सकेसम्म जोगाउन दलहरूले प्रधानन्यायाधीश प्रकरणमा औपचारिक रूपमा मुख नखोलेका हुन्। मन्त्रिपरिषद् विस्तारमा भाग खोजेको पुष्टि भएपछि, अष्टयारोमा परेका जबराको बचाउ गर्दै गठबन्धन दलका नेताहरूले मन्त्रीमा गजेन्द्र हमालको नियुक्ति कांग्रेसको कोटाबाट भएको भनेर अर्थात् उन छडेका छैनन्। माओवादी केन्द्र र एकीकृत समाजवादीले उक्त मन्त्रालय आफूले पाउनुपर्ने दावी गरिरहेका छन् भने देउवाले प्रधानन्यायाधीशमाथि लागेको आरोप पुष्टि हुने भन्दै तत्काल कसैलाई नदिने बताउने गरेका छन्।

आफूअनुकूल फैसला नआउँदा दलहरूले न्यायालय र न्यायाधीश 'सिटिङ' मा चलेकोसम्मका आरोप लगाउने गरेका थिए। न्यायाधीश राजनीतिक भागबन्डामा नियुक्त हुने नजिरसमेत छ। बाँकी पृष्ठ १० >>

बाढीपहिरोले बभाङ तहसनहस

१२ जनाको मृत्यु, १९ बेपत्ता, ८८६ परिवार विस्थापित

जयपृथ्वी राजमार्गसहित सबैजसो ग्रामीण सडक ठप्प, विद्युत् अवरुद्ध हुँदा सदरमुकाम चैनपुरबाहेक जिल्ला नै अन्धकारमा

२ हजार रोपनीभन्दा बढी खेतीयोग्य जमिन बगाएको प्रारम्भिक अनुमान

सेतीको बाढीले घरबार बगाएपछि त्रिपालमुनि बसिरहेका बभाङको थलार-९ सेलाबगरका पीडितहरू।

तस्विर : बसन्तप्रताप सिंह/कान्तिपुर

■ बसन्तप्रताप सिंह (बभाङ)

'२०२३ सालमा भूकम्प गएको बेला जहाजबाट चामलका बोरा खसालेर बभाङका जनतालाई राहत वितरण गरिएको थियो। अहिलेको बाढीपहिरोले त्योभन्दा पनि नाजुक अवस्था भएको छ।' सोमबार बसेको जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकमा पूर्वजॉयिस सभापति चेताराज वजालले सम्झाए, '६० वर्षको जीवनकालमा यस्तो विपद् देखेको थिइनँ।'

पूर्वसभापति वजालले यस्तो सुनाइरहँदा बैठकस्थल जिल्ला प्रशासन कार्यालय हातामा बडा कार्यालयको सिफारिस र राहतका लागि अनुरोध गरेर लेखिएका निवेदन च्यापेकाहरूको भीड थियो। जिल्लाका सबै स्थानीय तह र बडा कार्यालयहरूमा राहतका लागि पीडितहरूको यस्तै लाम लागिरेहेको जनप्रतिनिधि बताउँछन्।

गत असोज ३१ देखि कार्तिक ४ सम्मको वैमौसमी वर्षासँगै आएको बाढीपहिरोले बभाङमा अत्यधिक क्षति पुगेको छ। प्रशासन कार्यालयको सोमबार दिउँसोसम्मको तथ्यांकअनुसार जिल्लामै १२ जनाको मृत्यु र १९ जना अर्भक बेपत्ता छन्।

क्षतिग्रस्त संरचना

घर	१५८
पुल	६
सरकारी कार्यालय	१०
सडक	७

- जसले जोखिम मोलेर परिवार बचाए
- एउटै सडकमा ४२ पहिरो
- लिमीमा खाद्यान्न अभाव
- अक्करे भीरमा पहिरोले सधैं सास्ती

पृष्ठ ५

८ सय ८६ परिवार विस्थापित, १ सय ५८ घरमा पूर्ण क्षति, ३ सय ६५ चौपाया मरेका, २ सय ४० घर जोखिममा छन्। ६ पुल, १० सरकारी कार्यालय र ७ सडक पनि क्षतिग्रस्त बनेको कार्यालयले जनाएको छ। जिल्लाका १२ वटै स्थानीय तह र प्रहरीको टोली विपद्ले निम्त्याएको क्षतिको तथ्यांक लिन गाउँगाउँमा परिचालन गरिएको विपद् व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षसमेत रहेका प्रमुख जिल्ला अधिकारी मोहन अधिकारीले बताए। यो साताभित्र क्षतिको यकिन विवरण आउने उनको भनाइ छ।

क्षतिको आँकडा अर्भक बढ्ने सक्ने जनप्रतिनिधिहरू बताउँछन्। 'खप्तड छाँना गाउँपालिकामा मात्रै २ सयभन्दा बढी घरमा क्षति पुगेको छ। एक/डेढ हजार परिवारको धानखेत बगाएको छ।' गाउँपालिका अध्यक्ष बर्क रोकायले भने, 'सडक, पुल, स्वास्थ्यचौकी, विद्यालय, विद्युत्, खानेपानी, सिँचाई क्षेत्र पनि तहसनहस भएको छ। हिँड्ने बाटोसमेत बचेको छैन।' पीडितहरू तरकारीका टनेल हाउस, गोठ र त्रिपालमुनि बसिरहेको उनले बताए। जयपृथ्वी नगरपालिकाको अवस्था पनि उस्तै छ। बाँकी पृष्ठ ५ >>

दुगडको उत्कृष्ट उत्पादन

सेन्चुरीका उत्कृष्ट, विश्वसनीय र गुणस्तरीय उत्पादनहरू

स्वादिलो खानुस्, स्वस्थ रहनुस्

facebook.com/centuryspicesandsnacks/ @centuryfoodsnepal

CENTURY
Spices and Snacks

काठमाडौंमा गुपचुप 'अवैध शरणार्थी' सेल्टर

● प्रवेश बिन्दुमा परिचयपत्र हेर्न र सोधपुछमा कडाइ गर्न गृहको निर्देशन ● नेपाल भित्रिएका ११ अफगान नागरिक अध्यागमनको जिम्मा

■ नाका दाहल (काठमाडौं)

सीमा सुरक्षा, सीमापार अपराध रोक्न तथा नियन्त्रण एवं विदेशी नागरिक नियमनका लागि तैनाथ सैन्यको लापरवाहीले इन्द्रप्रस्त मुलुकका नागरिक धमाधम नेपाल छिर्न थालेका छन्। भारतबाट दक्षिणी सीमानाका हुँदै भित्रिएका विनाकागजातका विदेशी नागरिक काठमाडौं आएर 'शरणार्थी' बनेर बस्न थालेका छन्।

पछिल्लो समय म्यान्मार (बर्मेली) रोहिंया र अफगान नागरिक आफ्नो देश छोडेर भारतको वाटो हुँदै नेपाल प्रवेश गरिरहेका छन्। तर, त्यसलाई नियन्त्रण गर्न गृह मन्त्रालय र त्यस मातहतका सुरक्षा सैन्य चुकेका छन्। पछिल्लो पटक अफगान नागरिक विनाकागजात सजिलै नेपाल पसेर काठमाडौं आइपुगेको भेटिएपछि सीमामा नेपालको सुरक्षा व्यवस्थापन कति कमजोर रहेछ भन्ने उजागर भएको हो। भारतको सुनौली हुँदै रूपन्देहीको बेलहिया नाकाबाट पसेका ११ अफगान नागरिक काठमाडौं सहजै आफ्नो खुलेको हो। उनीहरूमध्ये ६ जनासँग भारतीय आधारकाडो छ।

विदेशी समूह तालिबानले सत्ता कब्जा गरेसँगै 'शरणार्थी' बनेर अफगान नागरिक समूहगत रूपमा नेपाल भित्रिन थालेपछि सरकारले सीमा बिन्दुमै तैम्ना मुलुकका नागरिकमाथि निगरानी बढाउन बल्ले सुरक्षा निकाय र प्रशासनलाई परिपत्र गरेको छ। गृह मन्त्रालयले नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी बल (एपीएफ), राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग (राअवि) र ७७ वटै जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूलाई 'आन्तरिक परिपत्र' गरी विदेशी नागरिकमाथि निगरानी बढाउन र भारतबाट भित्रिने सबैसँग सीमा बिन्दुमै सोधपुछ गर्न र परिचयपत्र हेर्ने निर्देशन दिएको हो।

यसअघि बर्मेली रोहिंया शरणार्थीलाई समेत मानव तस्करीले फाफोको काँकडभन्ना र मोरङको रानीसायत नाका हुँदै भित्र्याएर समूहगत रूपमा काठमाडौं ल्याएको थियो। त्यसपछि भदौ २ मा गृहले बर्मेली रोहिंया र अफगानिस्तानमा तालिबानी सत्तामा आएपछि त्यहाँका नागरिकसमेत भित्रिन सक्ने जोखिमलाई गम्भीर रूपमा लिएर नाकामा कडाइ गर्न निर्देशन दिएको थियो।

तर, उक्त निर्देशन प्रभावकारी भएन। सीमानाकाका प्रहरी र सशस्त्रका सीमा सुरक्षा तथा सीमा अपराध अनुसन्धान तथा नियन्त्रण गर्ने संयन्त्र छन्। त्यस क्षेत्रमा दुवै निकायका सादा पोसाकका सुरक्षाकर्मी पनि खटिने गरेका छन्। तर विदेशी विनाकागजात घुसपैठ गर्दा न सादा पोसाकका प्रहरीले सुईको पाए, न अध्यागमन र सीमा सुरक्षा एवं अपराध नियन्त्रणमा खटिएका सैन्यले नै।

पछिल्लो पटक कात्तिक ३ मा भारतको सुनौली हुँदै रूपन्देहीको बेलहिया नाकाबाट प्रवेश गरी एकै परिवारका १ बालक, २ किशोरी गरी ५ सहित ११ अफगान नागरिक 'भारतीय आधार कार्ड' देखाएर काठमाडौंसम्म आए। त्यसपछि भने विदेशी नागरिकका गैरकानुनी घुसपैठ र प्रवेश बढ्न थालेको र यसलाई निरुत्साहित र नियन्त्रण

अवैध रूपमा नेपाल प्रवेश गरी काठमाडौं आइपुगेपछि प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएका अफगान नागरिक (माथि) र उनीहरूबाट बरामद भारतीय आधार कार्ड। तस्वीर: कान्तिपुर

गर्न पछिल्लो कदम चाल्नु परेको गृह मन्त्रालयका प्रवक्ता फणीन्द्रमणि पोखरेलले बताए।

प्रहरी र सशस्त्रले अफगानिस्तानी नाकाबाट घुसपैठ गरी प्रवेश गरेर काठमाडौं आइसकेपछि मात्रै सुईको पाएका थिए। त्यही क्रममा अनुसन्धान गरी सोमवार विहान सिनामंगलको एक होटलमा प्रहरीले छापामार ११ जनालाई पक्राउ गर्‍यो। प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरोले प्रारम्भिक अनुसन्धान गरी सबै जनालाई थप अनुसन्धान गर्न अध्यागमन विभागको जिम्मा लगाएको छ। पक्राउ परेका अफगान नागरिकबाट भारतीय आधारकाडो समेत बरामद भएको छ। आधारकाडो सक्कली हो वा सीमा पार गर्न बनाइएको भन्नेबारे अनुसन्धान भइरहेको विभागले जनाएको छ। उनीहरूलाई थप अनुसन्धानका लागि प्रहरीले अध्यागमन विभागको जिम्मा लगाएको छ।

विभागले उनीहरूलाई जुन देशबाट आएका हुन्, जरिवाना असुलेर उतै फर्काउने वा अरु प्रचलित कानुनको बर्खिलाप गरेको आरोपमा कैद/जरिवाना गराएर थुना/कारागार पठाउने विकल्प छ। विभागका महानिर्देशक नारायणप्रसाद भट्टराईले प्रारम्भिक

सोधपुछ गरिएको र मंगलबार विस्तृत अनुसन्धान गरी यस विषयमा आवश्यक निर्णय लिइने बताए। उनीहरूलाई विभागको 'डिटेन्सन सेन्टर' मा राखिएको छ। भट्टराईले देशभरका अध्यागमन कार्यालयलाई पनि विदेशी नागरिकको निगरानीमा कडाइ गर्न निर्देशन दिएको बताए।

सीमा बिन्दुबाट नेपाल प्रवेश गर्ने यात्रुले देखाएका परिचयपत्रमाथि पनि सूक्ष्म अध्ययन गर्न गृहले मातहत सुरक्षा निकाय र प्रशासनलाई निर्देशन दिएको छ। गृहले सोमवार नै विज्ञापित जारी गर्दै विदेशी नागरिकको घुसपैठ र गैरकानुनी प्रवेश निरुत्साहित गर्न भन्दै काठमाडौंमा लगाउदा अनिवार्य रूपमा आधिकारिक परिचयपत्र बुल्ने कागजात राख्न पनि घरबहाल लगाउनेसँग अप्रहण गरेको छ।

नेपाल-भारत १ हजार ८ सय ८० किमी लम्बाइको खुला सिमाना छ। करिब १ हजार ४ सय १४ किमी लम्बाइ रहेको नेपाल-चीन अन्तर्राष्ट्रिय नाकाबाट भिसाविना कोही पनि वारिपार गर्न पाउँदैनन्। खुला सिमानाका कारण भारतसंगको नाका व्यवस्थापन चुनौतीपूर्ण छ। गृह प्रवक्ता पोखरेलले सुरक्षा जाँचमा हेलचेक्राइ गरिएको पाइए नाकाका कर्मचारी र सुरक्षाकर्मीमाथि नै

कारवाही हुने बताए। बेलहियाबाट नेपाल छिरेका अफगान नागरिकको समूह काठमाडौं आएलगत्तै नेपालस्थित शरणार्थीसम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय उच्च आयोग (यूएनएचसीआर) को कार्यालयको शरणमा पुगेका थिए। यूएनएचसीआरले यस विषयमा सरकारलाई समेत पत्र नदिई गुपचुप राखेको थियो। तर, नेपाल प्रहरी र सशस्त्र प्रहरीले अनुसन्धान गर्दा यूएनएचसीआरले गैरकानुनी भित्रिएका विदेशीलाई गोप्य रूपमै 'शरणार्थी'का रूपमा अस्थायी बसोबासको प्रवन्ध' मिलाएको बुझ्यो।

काठमाडौं आइपुगेका शरणार्थीलाई अस्थायी बसोबासका लागि काठमाडौंमा खोजेर राखेको थियो। त्यसपछि सरकारले सीमा क्षेत्रको सुरक्षा तैनाथी र चेकजाँचलाई बढाउन निर्देशन दिएको हो। यूएनएचसीआरको कार्यालयसँग पनि यस विषयमा जानकारी माग गरिने गृह प्रवक्ता पोखरेलले बताए। पछिल्लो समय गृहयुद्धको चपेटामा परेका बर्मा, इराक, इरान र अहिले अफगानिस्तानबाट समेत गैरकानुनी रूपमा विदेशी नेपाल भित्रिएर 'शरणार्थी' का रूपमा बस्ने गरेका छन्। बर्माबाट आएका ४ सयभन्दा बढी रोहिंया शरणार्थी काठमाडौंसम्म छन्।

तिब्बती र भुटानीबाहेककाका विदेशी शरणार्थी मानिँदैन। तर, विनाकागजातका यस्ता विदेशीलाई यूएनएचसीआरले संरक्षण दिने गरेको छ। उसले ग्रहण गरेका यस्ता विदेशीको संख्या मात्रै २० हजारको हाराहारी पुगिसकेको छ। कपनमा मात्रै ४ सय 'अवैध रोहिंया शरणार्थी' बस्छन्। नाकामा सुरक्षा कमजोरीकै कारण उनीहरू भारतबाट भित्रिएका थिए। पछिल्लो समय अफगान नागरिक मानव तस्करीको सेटिङ र सीमानाकाका सुरक्षाकर्मी एवं अध्यागमन प्रशासनको लापरवाहीका कारण सहजै भित्रिए।

नेपाली सेनाका पूर्वउपरवी विनोद बस्न्यात 'शरणार्थी' बनेर भित्रिएका विदेशी नागरिकलाई वेलेमा कानुनी दायरामा ल्याउन र सीमा क्षेत्रमा आवश्यक सतर्कता र सुरक्षा जाँचमा कडाइ नगर्ने हो भने यो विषय विकराल बन्न सक्ने तर्क गर्छन्। 'इन्द्रप्रस्त देशबाट गैरकानुनी रूपमा आएकाकासाथै सानो संख्या भनेर सरकारले हल्का रूपमा लियो भने त्यो भोलि समस्या बन्ने छ। यस विषयलाई अहिले नै चनाखो भएर समस्या समाधानमा कदम चाल्नुपर्छ' उनले भने, 'भारत हुँदै भित्रिएकाको विषयमा कटूनीतिक पहल आवश्यक छ।'

परिचयपत्रविना काठमाडौं तस्वीर: गृह मन्त्रालय
परिचयपत्रविनाका कसैलाई पनि घर/कोठा/अपार्टमेन्ट भाडामा नदिन सरकारले घरधनीहरूलाई अप्रहण गरेको छ। ११ जना अफगान नागरिक भारतको वाटो हुँदै भैरहवाबाट काठमाडौंमा 'शरणार्थी' बनेर लुकीछिपी बसेको खुलेपछि गृह मन्त्रालयले काठमाडौंमा लगाउदा अनिवार्य रूपमा घरबहालमा बस्नेको परिचयपत्र मान्न सार्वजनिक रूपमै अपिल गरेको हो। परिचयपत्रविनाका कसैलाई पनि काममा नलगाउन पनि गृहले अप्रहण गरेको छ।

रोहिंया भित्र्याउने ३ जना पुर्षक्षमा

काठमाडौं (कास)- म्यान्मारको रोहिंया शरणार्थीलाई अमेरिका लैजाने भन्दै बंगलादेशबाट नेपाल भित्र्याउने ३ जनालाई जिल्ला अदालत काठमाडौंले पुर्षक्षमा लागि थुनामा पठाएको छ। नेपाल प्रहरीको केन्द्रीय अनुसन्धान ब्युरो (सीआईबी) ले बृहदानीलकण्ठ नगरपालिका-११ कपन राममन्दिर बस्ने सफिक आलम, डल्कु बस्ने आजमत अली र नूर अमिनलाई असोज २ गते पक्राउ गरी मानव वेचबिखन अनुसन्धान ब्युरोमा बुझाएको थियो।

'नयाँ पारा रिफ्युजी क्याम्प' मा शरण लिएका रोहिंयालाई मासिक भत्ता, अमेरिका जान परिचयपत्र र नेपालवाटै अमेरिका पठाइदिने प्रलोभनमा ल्याएर अलपत्र पारेको आरोपमा उनीहरू पक्राउ परेका हुन्। राममन्दिरस्थित रोहिंया शरणार्थी क्याम्पमा बस्दै आएका नूर अमिन र सफिक आलमले बंगलादेशी नागरिक आजमत अलिसंगको मिलेमतोमा १४ जना रोहिंया भित्र्याएका हुन्।

सन् २०२२ मा शरणार्थीका लागि संयुक्त राष्ट्रसंघीय उच्चयुक्त कार्यालय (यूएनएचसीआर) बाट परिचयपत्र मिलाएपछि अमेरिकासमेत पठाइदिने प्रलोभन देखाई उनीहरूले रोहिंयाबाट २ लाख ५० हजार टाका (बंगलादेशी मुद्रा) समेत लिएको खुलेको छ। रोहिंयालाई बंगलादेशबाट साउन १८ गते हिँडाएर महिना दिनपछि काठमाडौं ल्याइपुःयाइएको थियो।

ती १४ रोहिंयालाई प्रहरीले नियन्त्रणमा लिई अध्यागमन विभाग बुझाएको थियो। विभागले उनीहरूलाई राममन्दिरस्थित क्याम्पनजिकै पुःयाएर छाडेको थियो।

आवश्यकता

बर्जती बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. लाई कार्यालय प्रमुख र बजार प्रतिनिधि (२ जना) को आवश्यकता परेको हुँदा निम्न योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकबाट दरखास्त आवाहन गरिन्छ।

न्यूनतम योग्यता (कार्यालय प्रमुख)

- स्नातक तह उत्तीर्ण। कम्प्युटर सम्बन्धी ज्ञान भएको।
- बचत तथा ऋण सहकारी संस्थामा कम्तीमा ३ वर्ष काम गरेकोलाई विशेष प्राथ्यता दिइने छ।

न्यूनतम योग्यता (बजार प्रतिनिधि) : सहकारी संस्थामा बजार प्रतिनिधि भई काम गरेकोलाई विशेष प्राथमिकता।

दरखास्त दिने अन्तिम मिति : २०७८ कात्तिक २५ गते

Email: scshrestha123@gmail.com / 9851154176 / 9841307789

बितरकको आवश्यकता

यस बोटलस नेपाल लि.ले कोका-कोला, फ्यान्टा, स्पाइट तथा किन्ले ब्राण्डहरू उत्पादन गर्दै आएको सर्वविदितै छ। यी उत्पादनहरू बजारमा बिक्रि वितरण गर्नु पर्ने हुँदा काठमाडौं उपत्यकाका केही क्षेत्रमा वितरण गर्नका लागि आधिकारिक वितरकको आवश्यकता परेको हुनाले इच्छुक व्यक्ति, फर्म वा कम्पनीले आफूले गर्न सक्ने लगानी, जनशक्ति, गोदाम, हाल गरिरहेको व्यवसाय र व्यवसायिक अनुभवको विवरण सहित यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ दिन भित्र तल उल्लेखित ठेगानामा सम्पर्क गर्नुहुन जानकारी गराइन्छ।

सम्पर्क:
इमेल: saporajuli@coca-cola.com.np
labhattarai@coca-cola.com.np

बोटलस नेपाल लिमिटेड
बालाजु, काठमाडौं

मोबाइल: 9802940172, 9801001737

VACANCY ANNOUNCEMENT

Himalaya College of Engineering, requires few dynamic and motivate faculty members for the following posts.

S.No.	Post	Subject	Qualification
1.	Lecturer	• Civil Engineering (Structure, Geotechnical/ Transportation, Water Resource, Water Supply and Sanitary, Estimating and Costing, and Construction Management) • Architecture	PhD or MSc in related discipline from recognized university.
2.	Lab Assistant	• Civil Engineering • Computer Engineering • Mechanical Engineering	Diploma in Engineering in related field from the recognized institution.

Qualified candidates are encouraged to apply with recent curriculum vitae, academic documents and a passport size photo within **15th of Kartik, 2078**. Only short-listed candidates will be invited for the class demonstration and interview. Experienced candidates will be given priority.

Himalaya College of Engineering
(TU Affiliated) Chyasaal -9, Lalitpur, Phone: 5540555, 5554227, 5554287, 5554297
Email: vacancy@hcoe.edu.np, Web: www.hcoe.edu.np

VACANCY ANNOUNCEMENT

Southwestern School, ISO 9001:2015 QMS certified school, invites application from ambitious and qualified professional for the positions listed below. All candidates must be an active learner, passionate about real teaching, committed to education, computer literate and fluency in written and spoken English.

- English Language Coordinator & Assembly Incharge: 1 each**
Qualifications: Bachelors (English preferred) (Well versed in computer skills and operation)
- Grade Teacher (Pre-Primary): 1**
Qualifications: Bachelors degree or above in relevant field (knowledge of all the subjects) with at least 3 years experience.
- Lower Secondary Level Teachers: 1 each**
Subjects: English, Social Studies, Maths & Science
Qualifications: Bachelors degree or above in relevant field with at least 3 years experience.
- IT Officer: 1**
Qualifications: Bachelors (IT preferred) (Well versed in computer skills and operation)
- Computer Teacher (Primary & L. Secondary) : 1 each**
Qualifications: Bachelors (IT preferred) (Well versed in computer skills and operation)
- Dance Teacher (Male): 1**
Qualification: +2 or above in relevant field with at least 3 years experience
- Hostel Warden (Male & Female) : 1 each**
Qualifications: Bachelors degree or above in relevant field with at least 3 years experience
- Transportation Incharge : 1**
Qualification: +2 or above in relevant field with at least 3 years experience
- International Language Teacher (French & Chinese) : 1 each**

Interested candidates meeting the above requirements are requested to send their application along with CV, complete credentials and a passport size photograph before **14th Kartik, 2078**.

Salary is no bar for deserving candidates

Southwestern School
ISO 9001:2015 QMS Certified School
Basundhara, Kathmandu, Ph.: 01-4961914, 4956065
Email: schoolsouthwestern@gmail.com
Web: www.southwesternschool.edu.np

श्रमिकको तलब वृद्धि नेपालको माग

रूपमा ५ वटा प्रस्ताव राख्यौं, भुसालले कान्तिपुरसँग भने।

कतारका लागि पूर्वाजदत्त नारदनाथ भारद्वाजले नेपालले उठाएका विषय निकै महत्त्वपूर्ण रहेको बताए। 'नेपाल एकैले न्यायोचित भर्ना गर्न कठिन छ। गन्तव्य देश र स्रोत देशहरूको सामूहिक प्रयासले मात्रै यो सम्भव हुन्छ' उनले भने, 'सबै देश यो दिशामा अगाडि बढ्न जरुरी छ। सबैले यसलाई सम्भव बनाउन आफ्ना भूमिका र दायित्व सम्भन्नुपर्छ।'

कतार र मलेसियाले मात्रै श्रमिकको न्यूनतम तलब निर्धारण गरेको छ। खाडीमा पहिलोपटक गत माघबाट कतारले न्यूनतम तलब एक हजार रियाल दिनुपर्ने बाध्यकारी

आवुधावी डायलज

१६ वटा स्रोत र गन्तव्य देशका उच्च अधिकारी सहभागी सम्मेलन यूएईमा सोमवारबाट सुरु

आप्रवासी श्रमिकको कार्यस्थल सुरक्षालाई सुनिश्चित गर्नुपर्ने, स्रोत देशले पहिचान गरेको सीपलाई मान्यता दिनुपर्ने र न्यूनतम तलब बढाउनुपर्ने प्रस्ताव राखेको छ। 'आप्रवासी श्रमिकको हित र सुरक्षालाई कसरी यथर्विस्थित गर्न सकिन्छ भनेर सबै देशका उच्च अधिकारीले आ-आफ्ना प्रस्तावहरू राख्नुभयो। नेपालका तर्फबाट मुख्य

Urgently Required

A reputed manpower company would like to invite application for the following vacant positions.

- Office Manager (M/F) 1Nos. Salary : 45,000/-**
- Receptionist (F) 2 Nos. Salary : 17,000/-**
- Office Secretary (F) 2 Nos. Salary : 25,000/-**
- Documentation (F) 2 Nos. Salary : 25,000/-**
- PRO (Public Relation Officer) (M/F) 2 Nos. Salary : Negotiable**

Req. : Minimum 3 years of experience in Related field.

Baibhav Overseas P. Ltd.
Aloknagar, Tinkune, Ktm., Tel: 01-4106264, 4106265
9808794270, 9841291489, E-mail: baibhav.ovs@gmail.com

Sale of surplus Generator and Office equipment

Open to the General Public
Ref No.: KAT/AF/21/524

UNESCO Office in Kathmandu wishes to receive bids from interested bidders for the sale of surplus generator and office equipment of the Office.

The Generator and equipment can be inspected from 26 October to 15 November 2021 within office hour (09:00 - 17:00) except Saturday and Sunday at UNESCO Office premises, Sanepa.

The interested parties should submit their sealed bid along with an earnest money by 15 November 2021 COB.

Condition of Sale:

- Submit "Sealed Bid" for the Generator and office equipment;
- Interested bidder(s) shall fill out the Bid Form available at the Office reception and submit with cash of NPR 5,000.00 as earnest money;
- The bid results will be published by 14:30 hours on **17 November 2021**. It will be posted in the Notice Board of UNESCO Kathmandu Office.

The UNESCO Management reserves the right to withdraw the bidding process without assigning any reason(s) whatsoever.

Bids received after the closing time and date will not be considered.

चुनावको तयारीमा जुट्यो आयोग

● स्थानीय तहको निर्वाचन मिति तोक्न सरकारसंग छलफल ● राष्ट्रिय सभाका २० जनाको कार्यकाल फागुन २१ मा सकिँदै ● प्रतिनिधिसभाका ४ र प्रदेशसभाका १८ पद रिक्त

मकर श्रेष्ठ (काठमाडौं)

स्थानीय तह निर्वाचनको मिति तय गर्न सरकारले निर्वाचन आयोगसँग समय मागेको छ। निर्वाचन आयोग पदाधिकारीहरूसँगको सोमबारको छलफलमा प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले सतारूढ गठबन्धन र अन्य दलसँग छलफल गरेर मिति टुंगो गर्ने बताएका हुन्।

२०७४ वैशाख ३१ मा स्थानीय तहको पहिलो चरणको निर्वाचन भएको थियो। निर्वाचन भएको ५ दिनपछि कार्यकाल सुरु भएको मानिने कानुनी प्रावधान छ। जसअनुसार स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिको पदावधि आगामी जेठ ५ मा सकिँदै छ। स्थानीय तह निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा ३ अनुसार कार्यकाल समाप्त हुनुभन्दा दुई महिनाअगाडि निर्वाचन गर्नुपर्ने हुन्छ। जसअनुसार आउँदो चैत ५ भित्र निर्वाचन गरिसक्नुपर्ने कानुनी प्रावधान छ। २०७४ मा स्थानीय तहको निर्वाचन तीन चरणमा भएको थियो। वैशाख ३१ मा भएको पहिलो चरणको निर्वाचनलाई आधार मानेर निर्वाचन मिति घोषणा गर्नुपर्ने सरकारलाई बाध्यता छ। त्यसैले चुनावको तयारी गर्नेबारे आयोगले सरकारसँग छलफल थालेको हो।

प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवासहित ५ मन्त्री र आयोगका पदाधिकारीबीच सोमबार प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा भएको छलफलले मिति भने टुंगो गर्न सकेन। स्थानीय तहको निर्वाचन गराउन कानुनी व्यवस्था के छ भन्नेबारेमा पनि छलफल भयो, आयोगका सहसचिव यज्ञप्रसाद भट्टराईले भने। निर्वाचनसम्बन्धी कानूनको पुनरावलोकन, परिमार्जन तथा एकीकृत निर्वाचन कानून बनाउने सम्बन्धमा पनि छलफल भएको उनले बताए।

सरकारले स्थानीय तहको निर्वाचन गराउन मिति तोक्नुपर्ने हुन्छ। निर्वाचनको मिति तोक्नुभन्दा अघि सरकारले आयोगको परामर्श लिनुपर्छ। एकै चरणमा निर्वाचन सम्पन्न गराउन सम्भव नभएमा

अलग मितिसेमेट तोक्न सकिनेछ। निर्वाचनको मिति तोक्दा सामान्यतया: एउटा प्रदेशको सबै स्थानीय तहका सदस्यको निर्वाचन एकै चरणमा सम्पन्न हुने गरी तोक्नुपर्ने हुन्छ।

निर्वाचन तयारीका लागि करिब चार महिना समय लाग्छ। त्यसैले निर्वाचन आयोगले तयारीको समय राखेर मिति घोषणा गर्न सरकारलाई प्रस्ताव गरेको छ। चैत ५ अघि नै स्थानीय तहको निर्वाचन हुने हो भने मांसरमा निर्वाचनको मिति घोषणा गरिसक्नुपर्ने हुन्छ। आयोगले सरकारसँग राष्ट्रिय सभा सदस्यको निर्वाचन, प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभाको उपनिर्वाचनका विषयमा छलफल गरेको प्रमुख निर्वाचन आयुक्त दिनेश थपलियाले जानकारी दिए।

राष्ट्रिय सभाका २० जनाको कार्यकाल आगामी फागुन २१ मा सकिँदै छ। तीमध्ये एक जना मनोनीत हुन्। बाँकी १९ पदमा उपनिर्वाचन गर्ने विषयमा समेत छलफल भएको प्रमुख आयुक्त थपलियाले जानकारी दिए। राष्ट्रिय सभा सदस्य निर्वाचन ऐन, २०७३ को दफा ५ अनुसार रिक्त हुन आउने सदस्यको पदको निर्वाचन रिक्त हुनुभन्दा ३५ दिनअघि नै मिति तोक्नुपर्ने हुन्छ। संघीय संसद् सचिवालयका अनुसार फागुन २१ बाट एमालेका ८, कांग्रेसका ३, एकीकृत समाजवादीका ४, माओवादीका ४ जनाको अवधि सकिँदै छ। मनोनीतबाहेक १९ जनाको निर्वाचन हुनेछ।

आयोगले माघको पहिलो साताभित्र राष्ट्रिय सभा सदस्यको निर्वाचन गर्ने प्रस्ताव सरकारसँग राखेको छ। प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभाको उपनिर्वाचनका विषयमा समेत छलफल भएको आयोगले जनाएको छ। प्रतिनिधिसभाका ४ र प्रदेशसभाका १८ पद रिक्त छन्। प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले निर्वाचनलाई स्वच्छ, पारदर्शी र शान्तिपूर्ण रूपमा सम्पन्न गर्ने गरी तयारी अघि बढाउन अप्रह्न गरेका छन्।

'हामीले जानकारीसहित प्रस्ताव

गर्नौं। प्रधानमन्त्रीज्यूले त्यसबारे छलफल गरेर निर्णयमा पुग्छौं भन्नुभएको छ,' थपलियाले भने। प्रधानमन्त्री देउवाले राष्ट्रिय सभामा रिक्त हुने सदस्य पदको निर्वाचन मिति सरकारले चाँडै तोक्ने जानकारी दिएको पनि उनले बताए। आयोगले स्थानीय तहको निर्वाचन एकै चरणमा गर्न प्रस्ताव गरेको छ। अघिल्लो पटक

स्थानीय तहको चुनाव तीन चरणमा भएको थियो। 'संविधानअनुसार वैशाखभित्र स्थानीय तहको चुनाव गर्नुपर्छ। हामीले सबै स्थानीय तहको चुनाव एकै चरणमा एकै दिन गर्न प्रस्ताव गरेका छौं। त्यसो गर्दा कम खर्चिलो र सहज हुन्छ,' थपलियाले भने, 'त्यसका लागि आवश्यक तयारी अघि बढाउन स्रोत साधनको व्यवस्था गर्नुपर्ने

कुरासमेत राखेका छौं।' तीनै तहको निर्वाचन एकै दिन गर्ने वा फरक समयमा गर्ने भन्नेमा पनि दलहरूको आधिकारिक धारणा आइसकेको छैन। माओवादी केन्द्रले संघ, प्रदेश, स्थानीय निर्वाचन एकसाथ गर्ने प्रधानमन्त्री देउवासँग छलफल सुरु गरेको छ। दलहरूबीच निर्वाचनको मिति तय गर्न सहमति नभए पनि आयोगले

मतदाता नामावलीलाई अद्यावधिक गर्ने विषयमा समेत छलफल भएको छ। 'अहिले जिल्ला निर्वाचन कार्यालयले त्यसलाई अद्यावधिक गरिरहेका छन्। अब छठ सकिएलगत्तै हरेक स्थानीय तहमाफत मतदाता नामावली अद्यावधिक कार्य अघि बढाउने विषयमा समेत छलफल भयो। सरकारले आवश्यक स्रोत साधनको व्यवस्था

गरिदियो भने हामी काम अघि बढाउँछौं,' थपलियाले भने। निर्वाचन प्रणालीलाई प्रविधिकृत बनाउने विषय र अदालतको आदेशवमोजिम विदेशमा रहेका नेपाली मतदाताको मतदान अधिकारसम्बन्धी कानुनी व्यवस्था कसरी गर्ने भन्ने विषयमा पनि आयोगले गरेको तयारीका बारेमा सरकारलाई जानकारी गराएको थियो।

छलफलमा आयोगका आयुक्तहरू ईश्वरी पौड्याल, रामप्रसाद भण्डारी, जानकीकुमारी तुलाधर र सगुनशमशेर जवरा थिए भने सरकारका तर्फबाट गृहमन्त्री बालकृष्ण खाँण, सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की, ऊर्जामन्त्री पम्पा भुसाल र कानून, न्याय तथा संसदीय मामिलामन्त्री दिलेन्द्रप्रसाद बडू सहभागी थिए।

WEATHERCOAT LONG LIFE
EXTERIOR EMULSION WITH PU & SILICON

व्रतबन्ध देखि घाम-पानी छेक्छ

चर्को घामबाट बचाउँछ

विवाहसम्म १० वर्ष टिक्छ

मुसलधारे वर्षाबाट जोगाउँछ

10 YEAR WARRANTY

१० वर्ष वारेन्टी

TVS

NOT JUST Fi IT'S

RTFI

RACE TUNED FUEL INJECTION

BS-VI

BEST-IN-CLASS

PICK-UP POWER PERFORMANCE

0% FINANCE

NEPAL'S 1ST SCOOTER WITH SMART XCONNECT

THE NEW TVS Racing N-TORQ 125

NEPAL'S 1ST SPORTY SMART SCOOTER

CELEBRATING 50000 N-TORQIANS

BLUETOOTH ENABLED

NAVIGATION ASSIST

CALLER ID

LAST PARKED LOCATION ASSIST

REMOTE BACKLIT ILLUMINATION CONTROL

SHARE RIDE STATS ON SOCIAL MEDIA PLATFORMS

TVS साथ छ हामी

NEPAL'S LARGEST SELLING PREMIUM SCOOTER

जुमुराउँदै रंगकर्मी

त्यक्तिकै बस्नु हुँदैन भन्दै फेरि मञ्चमा आउने तरखर

दीपक परिवार (पोखरा)

लामो समयको अन्तरालपछि, पोखरा थिएटरको गन्धर्व नाटकघर पुगेका नाट्यप्रेमीको भीडले थिएटरसँगैको कला क्याफे सोमवार ठेलमठेल देखे। पोखरा थिएटरको स्थापनासँगै औपचारिक रूपमा रंगमञ्च छिरेका कलाकार शरद भण्डारीलाई कोरोनाकाल भयावधानाजस्तै भयो। थिएटरमा भेटिएका उनले रंगमञ्चमा फर्कन नपाउँदा उकुसमुकुस भएको अनुभव सुनाए। 'अभिनयमा फर्कन नपाउँदा निस्साहसिएजस्तो भयो, साथै फुस्कला जस्तो भयो,' उनले भने, 'अब रंगमञ्चमा फर्कनुपर्छ।' कोरोनाकालपछि रंगमञ्चमा पुनर्जागरण ल्याउन उनीजस्तै युवा नाट्यकर्मीको समूहले रेनेसा थिएटर गठन गरेका छन्। यही टिमले चर्चित भारतीय नाटक 'चरणदास चोर' मंसिर १ देखि १४ सम्म पोखरा थिएटरमै मञ्चन गर्दै छ।

कोरोना महामारी कम भएसँगै पोखराका रंगकर्मीबीच नाटकलाई अघि बढाउने क्रममा गठन भयो रेनेसा थिएटर। रेनेसाको अर्थ नै पुनर्जागरण। रेनेसामा आवद्ध स्वतन्त्र रंगकर्मीकै प्रयासमा 'चरणदास चोर' पोखराका दर्शकले हेर्न पाउने भएका छन्। विजयदान देयाको लोककथा चरणदास चोरलाई भारतका प्रख्यात नाट्य निर्देशक एवं कलाकार हविव तनवीरले सन् १९७५ मा नाटक रूपान्तरण गरेका थिए। यसको नेपाली अनुवाद रंगकर्मी आशान्त शर्माले गरेका हुन्। नेपालसहित दक्षिण एसिया र युरोपमा समेत यो नाटक थुप्रै पटक मञ्चन भइसकेको छ।

पोखरामा भने निश्चल विमलले यसको निर्देशन गर्दै छन्। सहनिर्देशक शरद भण्डारी हुन्। नाटकमा शरदसहित धुवराज पौडेल, सरोज तिवारी, रोशनी रामदाम, सुमन तिम्लिना, उज्वलराज डकाल, गौरव पौडेल, रमेशबाबु तिम्लिना, मनोज सुनार, एमडी काफ्ले, नौर शर्मा, सुशील बराल, अदिल भुजेल, विवेक मन, एलिसा विक र सुविना श्रेष्ठको अभिनय छ।

निर्देशक विमलले नेपालको परिवेशमा ढालेर नाटक तयार पारिएको बताए। 'यो पूर्ण रूपमा हाँस्यचेतसँगै मानवीय संवेदनाले भरिएको नाटक हो,' उनले भने, 'कोरोनाको दुखलाई बिसार्छौं।' रेनेसा थिएटरले वर्षमा कम्तीमा एउटा नाटक मञ्चन गर्ने लक्ष्य लिएको छ। मञ्च व्यवस्थापकसमेत रहेकी कलाकार एलिसाले महामारी कम भइसकेको अवस्थामा ठूलो चुनौती मोलेर नाटक मञ्चन गर्ने तयारी गरेको बताइन्। 'सबैजना नयाँ छौं। खाजा खर्च जोगाएर नाटकमा लगाएका छौं,' उनले भनिन्, 'धेरै हिसाबले चुनौतीपूर्ण भए पनि अब यत्तिकै बस्नुहुँदैन भनेर यो नाटक तयार पाउँछौं।'

पोखरा थिएटरमा गण्डकी प्रदेशस्तरीय नाटक निर्देशन कार्यशाला शुक्रबारबाट भइरहेको छ। गण्डकी प्रजा प्रतिष्ठानले थिएटरसँगको सहकार्यमा आयोजना गरेको कार्यशालामा प्रदेशका ११ जिल्लामध्ये मनाङ र मुस्ताङबाहेक ९ जिल्लाका २२ जना सहभागी छन्। कार्यशालाले गण्डकी प्रदेशमा नाटकप्रतिको आकर्षण बढाउन सहयोग पुग्ने गण्डकी प्रजा प्रतिष्ठानका सदस्यसचिव मनकुमार श्रेष्ठ बताउँछन्। कार्यशालामा १५ जना प्रशिक्षकले प्रशिक्षार्थीलाई प्रशिक्षण गराउने पोखरा थिएटरका अध्यक्ष परिवर्तनले बताए। कार्यशाला कात्तिक १५ गतेसम्म चल्नेछ।

दीर्घायुको कामना

कपिलवस्तुको कृष्णनगर नगरपालिकास्थित बहादुरगन्जमा करवाचौथ पर्वमा पुजाआजा गर्दै महिला। दिनभरि पानी पनि नखाई ब्रत बसी भगवान्सँग श्रीमान्को दीर्घायु तथा सुख समृद्धिको कामना गर्दै चन्द्रमाको पुजा गरेर महिलाले यो पर्व मनाउने गर्छन्।

तस्वीर : मनोज पौडेल/कान्तिपुर

जर्मन सम्पदाविद्को घरफिर्ती

नेपाली मठमन्दिर, चैत्य र वास्तुकला विश्वमा चिनाउने निल्स गुत्सो भन्छन्- 'भक्तपुर संसारकै ठूलो लाइभ-म्युजियम'

कान्तिपुर संवाददाता (भक्तपुर)

काठमाडौं उपत्यकामा हिप्पी जमातको प्रवेश हुनुअघि सन् १९६२ मै नेपाल छिरिएका थिए, निल्स गुत्सो। जर्मनीको हाइडेलबर्गमा जेजस्तो सानो गाउँबस्तीमा हुक्कैदेका थिए, भक्तपुरको जोखेलमा बस्ने संयोग जुन्यो। त्यस्तै साधारण माटेपरमा उनी बस्दै आएको ५० वर्ष बितेको छ।

सुरुमा हिप्पीकै फिन्ता बनेर, जर्मनीको ह्याम्बर्गबाट ९० दिनको बसयात्रामा दक्षिण-पूर्वी एसियाली मुलुक चहार्न हिँडेका थिए उनी। विश्व घुमेर घर फिर्तापछि मात्रै उनले कला, सम्पदा र सभ्यताको महत्व बुझे वास्तुकलाको औपचारिक अध्ययन थाले। ललितपुरका जात्रा, माँच्छन्द्रनाथको रमितता र भक्तपुरका मिश्री बस्ती वा बाहिरी गल्लीमा देखिने जीवन्त दैनिकीका माफ गुत्सो पूरै लट्टी। 'अस्तित्व उद्योग, कलकारखाना हुन्छन्,' उनी सम्मन्छन्, 'यो भक्तपुरमा बाटोमा माटोको काम हुन्छ, यही गल्लीमा ढुंगा कुँदने काम भइरहेको हुन्छ, काठ वा कलाका अरु काम बाटोमा भइरहेका हुन्छन्। विस्क्रेट जात्रा भन्नुस् वा नवदुर्गा पूजा, भक्तपुरभन्दा ठूलो लाइभ-म्युजियम संसारमै अर्को के हुन सक्ला ?'

आफू १६ वर्षको छँदै गुत्सोले पढेका रहेछन् नेपालबारेको एउटा पुस्तक। जहाँ धोलागिरि, मुस्ताङ आदिबारेको बयान रहेछ। त्यही पुस्तकको पाना पढ्दाउदै उनी मुस्ताङका टुकुचे, माफामा गएर केही समय बसे। 'संयोगले म वास्तुकला पढेको जर्मन थिएँ,' उनी भन्छन्, 'त्यहीवेला भक्तपुरको पुजारी मठ प्रवलीकरण गर्ने जर्मन सरकारको एउटा योजना अगाडि बढेको रहेछ। त्यही काममा म पहिलो पटक जोडिएको थिएँ।' कला-सम्पदाको संरक्षण-संवर्द्धन तथा भक्तपुरको आफ्नोपनमा उनी भिजिरहेका थिए। फेरि पनि सन् १९७४ मा 'अर्बान स्पेस एन्ड रिचुवल्स' विधामा जर्मन छात्रवृत्ति पाएर फेरि भक्तपुरमै कला गाड्न आइपुगे। गुत्सोको जीवनमा अफ गातिलो संयोग के छ भने उनका बुवा पनि जर्मनीमा वास्तुविद्का रूपमा चिनिएका थिए। छोराले भक्तपुरमा गरेको काम हेर्ने उनी पनि नेपाल आइपुगेका थिए।

लेखेका नेपाल विषयक कृतिहरू मात्रै पनि अध्ययन-अनुसन्धान जगत्का निम्ति 'अभिलेखीकरण' सहर रहेका छन्। गुत्सोले लेखेका 'द नोब्लज चैत्य', 'भक्तपुर', 'नेवार टाउन्ज एन्ड विल्डिङ्ज', 'नोब्लज आर्किटेक्चर' संहिताका कृति र जर्मन रिस्चर्च कार्जिन्सलको सहयोगमा गरिएको गोर्खा, नुवाकोट, मुस्ताङ आदिबारेको इतिहासमै उल्लेख छन्। 'नेपालको राणाकालीन समयदेखि, राजा-महाराजा र सन्त-महन्तसम्मैले अध्ययन, ज्ञान वा मोक्षकै निम्ति भारतमा उत्तर प्रदेशको काशीलाई रोजे भएकाले त्यसको अन्तर्ग पहिल्याउन पनि केही वर्ष त्यता भौतारिएको थिएँ,' गुत्सोले सुनाए, 'नेपालको गोप्य राजधानी (इनर क्यापिटल) बनारस पो हो कि होँला?' गुत्सो आफ्नो सम्पदाप्रेम र संरक्षण-संवर्द्धनको अभियान तारागाउँ म्युजियम र सरोफ फाउन्डेसन फर हिमालयन ट्रेडिसन एन्ड कल्चरमार्फत पनि अघि बढाइरहेका छन्। म्युजियमका निर्देशक रोशन मिश्रका अनुसार गुत्सोका धेरै सम्पदा र वास्तुकला खोजका सामग्री म्युजियममा सुरक्षित छन्। नेपाली वास्तुकला र सम्पदाबारेका भन्डै डेढ दर्जन कृति सरोफ फाउन्डेसनले प्रकाशित गरिदिएका छन्। फाउन्डेसनका प्रमुख अरुण सरोफका बुझाइमा 'निल्स गुत्सो एकजना साधु हुन् जो तप गर्न नेपाल आएका थिए। अब तप-ध्यानपछि घर फिर्दैछन्।'

आजीवन नेपालमै बस्ने र यतै सोध-अन्वेषणमै जीवन बिताउने सोच भए पनि आउने महिना गुत्सो जन्मघर फिर्दै छन्, ८२ वर्षीया श्रीमती साथै लिएर। 'श्रीमती शारीरिक रूपमा निकै कमजोर भइन्, स्वास्थ्य समस्या छ,' गुत्सोले आफ्नो व्यक्तिगत समस्या र कठिनाई सुनाउँदै भने, 'म आगामी नोभेम्बर पहिलो साता जर्मनी फर्कनेछु, सधैसधै नवदुर्गाको भक्त र ध्यानी भएकाले फेरि पनि नेपाल आउन पाउला भने फिर्ना आशा सँचिकै छु।'

पावेलको रेखाचित्रमा नेपाल

सुशीला तामाङ (काठमाडौं)

सन् १९८० मा नेपाल आउँदा रोबर्ट पावेलमा वास्तुकलाको अध्ययन तथा त्यसलाई सिर्जनामा उतार्ने युवा जोस थियो। स्वयम् नजिकै छाउनीमा घर भाडामा लिई उनले नेपाली वास्तुकलामा सिर्जना यात्रा थाली गरे। अस्ट्रियाको सिडनीमा जन्मेका उनले अंग्रेजी साहित्य, मनोविज्ञान र वास्तुकलाको अध्ययन गरेका थिए। आफ्नो सिर्जना यात्राका लागि उपयुक्त स्थानको खोजीमा रहेका उनका लागि नेपाल उपयुक्त बन्यो। सन् १९८१ पछि पावेलले भक्तपुर, ललितपुर, काठमाडौं उपत्यकाका प्राचीन सम्पदालाई आफ्नो सिर्जनामा उतारे। बौद्धस्थित तारागाउँ कला संग्रहालयमा राखिएका पावेलका कलाकृतिको बोल्दै जर्मन वास्तुविद् निल्स गुत्सोले भने, 'दुर्भाग्यवश रोबर्ट हामीमाफ छैनन्। तर, उनी कलाकृतिसँगै आफ्नो घर आएका छन्।' उपत्यकामा रहेका लिच्छविकालीन वास्तु तथा चैत्य, गुम्बा तथा मठमन्दिरका टुँडाल, भ्याल, लोकामा कुँदिएका शिल्पकलाको अध्ययन तथा स्केचमा पावेलसँग सहकार्य गरेको उनले स्मरण गरे। चित्रकारका रूपमा आफ्नो बलियो छाप छोडे। चार दशकभन्दा लामो यात्रामा पावेलले कोरका भक्तपुर र पाटनका

प्राचीन सम्पदाका रेखाचित्र, मुस्ताङ तथा हिमालय संस्कृति, भौतिक संरचनाजस्ता मौलिकता फल्काउने वास्तुकलामा आफू नजिकै रहेर अवलोकन गरेको गुत्सोले सुनाए। पावेल नेपाल आउँदा अस्ट्रियाका वास्तुविद् गोतज ह्यागमुलर प्रमुख रहेको जर्मन सरकारको अनुदान सहयोगमा भक्तपुरको परम्परागत सहरको पुनःस्थापना र संरक्षण चलिइरहेको थियो। ह्यागमुलरले नै उनलाई परियोजनामा सामेल गराए। केही समयपछि उनी पाटन विकास परियोजना, मुस्ताङ वास्तुकला दस्तावेजीकरण परियोजनामा आवद्ध भए। गुत्सो भने अध्येता र वास्तुविद्का रूपमा परियोजनासँग जोडिए। त्यहीवेला पावेलले कोरका लिच्छविकालीन चैत्य तथा उपत्यकाका प्राचीनता फल्काउने दुई दर्जन चित्र संग्रहालयमा प्रदर्शनरत छन्। १९९४ देखि २००० सम्ममा पावेलले उतारेका मुस्ताङ

स्केचमा आफ्नो पनि सहभागिता रहेको गुत्सोले सुनाए। पावेलले भक्तपुरहुँदै साँबु, काठमाडौं, गोरकण, पशुपतिनाथ र पनौतीलगायत स्थानका सम्पदालाई आफ्नो सिर्जनामा उतारेका छन्। सन् १९८३ देखि ८८ सम्म मगर समुदायका संस्कारबारे गरिएका सांस्कृतिक डकुमेन्टेसनलाई समेत रेखाचित्रमा उतारेका छन्। कार्यक्रममा सहभागी लेखक तथा पत्रकार कनकमणि दाँधिलले पावेल, गुत्सोजस्ता वास्तुविद् तथा कलाकारले नेपालको संस्कृति, समाज र नेपाली पुर्खाको अध्ययन गरी बाहिर ल्याउन अग्रणी काम गरेको बताए। प्रदर्शनीमा गोतजले संग्रह गरेका सक्कली र कर्प गरी पावेलका १३ वटा सिर्जना प्रदर्शनीमा राखिएको संग्रहालयका निर्देशक रोशन मिश्रले बताए। सरोफ फाउन्डेसन फर हिमालय ट्रेडिसन एन्ड कल्चरअन्तर्गत रहेको नेपाल आर्किटेक्चर आर्काइभमा विदेशीले नेपाल बसेर गरेका कामहरू संग्रह गरेर राखिएका छन्। संग्रहीत हजारौं चित्रसँगै पाण्डुलिपी, डिजिटल फोटो, भिडियोमध्यबाट छनोट गरी तारागाउँ संग्रहालयमा प्रदर्शन गरिँदै आएको मिश्रले जनाए। प्रदर्शनीपछि गोतजको संग्रहमा रहेका पावेलका चित्रहरू उनैलाई फिर्ता गरी अन्य संग्रहालयमा नै राखिने मिश्रको भनाइ छ।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म
२०१०/०९/२८

स्वर्गारोहण
२०७८/०६/२९

स्व. सुवास चन्द्र खड्का (पवन)

यस हिमाली देव ढुङ्गा निर्माण सेवा प्रा. लि. मिलनसार तथा कर्तव्यनिष्ठ व्यक्तित्व सहायक मेनेजर विगु गाउँपालिका वडा नं. ४ निवासी **सुवास चन्द्र खड्का**को असाधारण स्वर्गारोहण भएको हुँदा हामी समस्त कम्पनी परिवार स्तब्ध एवं मर्माहत भएका छौं। आज १३औं दिनको पुण्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै शोकसन्तप्त परिवारजनलाई धैर्यधारण गर्ने शक्ति प्रदान होस् भनी भगवानसँग प्रार्थना गर्दै हार्दिक समवेदना व्यक्त गर्दछौं।

हिमाली देव ढुङ्गा निर्माण सेवा प्रा. लि.
परिवार

भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली

जन्म:
२००७ साल

स्वर्गारोहण:
२०७८/०६/२८

स्व. मसली गिरी

यस संस्थाका डायरेक्टर श्री रामेश्वर गिरी र भाई गणेश गिरीज्यूकी ममतामयी माता **मसली गिरी**को ७१ वर्षको उमेरमा उपचारको क्रममा दुःखद निधन भएकोले हामी मर्माहित एवं स्तब्ध भएका छौं। उहाँको असाधारण स्वर्गारोहण भएको आज १३औं दिनको पुण्यतिथिमा दिवंगत आत्माको चिरशान्तिको कामना गर्दै बर्हाप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। साथै यस दुःखद घडीमा शोकसन्तप्त परिवारजनप्रति धैर्यधारण गर्न सक्ने शक्ति प्रदान गरुन् भनी भगवानसँग प्रार्थना गर्दै हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं।

श्री मेटेरियल टेष्ट प्रा. लि. परिवार
मध्य बाणेश्वर, काठमाडौं

वर्गीकृत डिस्प्ले

WANTED IMMEDIATELY

Primary English cum Math Teacher-1

Salary Attractive

Mahakavi Devkota Memorial Sec. School
Mulpani, Milan Chowk, Kathmandu

9851094349
9851008639
9851095579

तु. आवश्यकता

L. Sec. Science Teacher - 1
L. Sec. English Teacher - 1
L. Sec. Social Teacher - 1
Grade-II Grade Teacher - 1

क्यान्टिनको लागि कुक - १
क्यान्टिनको लागि हेल्पर - १

Emile Academy International
Shantinagar, Newbaneshwor
9851128199, 9851025460
014620623, 014622184
academyemile@gmail.com

यौन-शक्ति

यौन सम्बन्धी सम्पूर्ण समस्याहरूको लागि विश्वस्तरीय हेल्व हेल्थ सलिसिन्टहरू **जाई-रक्सो, व्वाट, ड्रग्स** जस्ता अन्य कुलत थोडै नदिई छुट्टाउन **STEP-UP** हाईट **प्युसो** बढाउन **बोन्डा** **मोटोपना** **SEX-TOYS** **प्युसो** बढाउन **पेलि** **प्युसो** **कपाल कर्ब रोकी पुनःआर्क** **Hair Building Fiber**

हेलो शप नेपाल

९८०८६५०८९५, ९८६८२००२८६

TEACHER WANTED

SECONDARY SOCIAL CUM HPE

(REQUIRED NUMBER - 1)

This post is for Full Time

NEW LEERA SCHOOL

Phone: 01-4411508
Gairidhara, Kathmandu
E-mail: newleeraschool@gmail.com

कर्मचारी चाहियो

सुरक्षा गार्ड

मु.पु. सिमिल - २० जना

सरसफाई कर्मी

महिला, पुरुष - १५ जना

युनिक सेक्टरि

तथा सरसफाई प्रा. लि.

०१८३०१७१५, ८८८१७६८३३

चाहियो

बस चलाउने ड्राइभर चाहियो।

फुल टाइम

तलब : २८,०००/-

पार्ट टाइम

तलब : २२,०००/-

सम्पर्क

८८५१२०८३४४
८८५१२०८३५०

घर बिक्रीमा

गोठाराहाईट तेचविनायक चोकबाट दक्षिणसाइद ३ आला १ पैसा ३ दाममा बनेका स्टण्डर लेटेस मोडेलको VIP डेकरेशन भएको २.५ तल्ला नयाघर १३ फिटको मेटरबाटो दक्षिण, पश्चिम मोहडा खुल्लाघर प्राडोंगाडीपार्किङ्ग, बाइकपनि, मुल्य २ करोड, ५० लाख तृबिक्रीमा

सम्पर्क: ८८५१०९६३३७ (दलालले कष्टनगर्नुहोला)

काठमाडौं उपत्यका भित्रको घरजग्गा धितो राखी कर्जा चाहिएमा

सम्पर्क: ९८९३४९६५३५

वर्गीकृत डिस्प्ले अब मल्टिकलरमा पनि छाप्न सकिने

श्याम स्वेत: रु. ३०००/-*
स्पट कलर: रु. ३५००/-*
मल्टि कलर: रु. ५०००/-*

सम्पर्क नं. ५९३५०००, ५९३५००८, Ext. १६८८
Email: mktdisplay@kmg.com.np
* उपरोक्त दररेटहरूमा मूल्य अभिवृद्धि कर समावेश गरिएको छैन।

घर बिक्रीमा | गाडि बिक्रीमा | जग्गा बिक्रीमा

४२ किमिमा ४२ पहिरो

गमगढी-सोरु सडक अवरुद्ध हुँदा बिरामीलाई अस्पताल लैजान र ग्रामीण भेगमा खाद्यान्न ढुवानी गर्न समस्या

राजबहादुर शाही (मुगु)

लगतार तीन दिनसम्मको पैदल यात्रापछि सोरु गाउँपालिका-४ की २१ वर्षीया सरला बुढा सोमबार सदरमुकाम गमगढी पुगिन् । हिउँदाहिउँदे पहिरो खसेर पुग्नु कि भन्ने डरेडरमा यात्रा गरियो, उनले भनिन्, 'ठाउँठाउँमा पहिरो खसेकाले हिँड्न पनि मुस्किल भयो।' उनकी छिमेकी मनमाया बुढाले खेपेको सास्ती पनि कम छैन । पाँच घण्टाको सवारी यात्रामा पुग्न सकिने गमगढी जान उनलाई दुई दिन लाग्यो । 'दुई वर्षको छोरा च्यापेर हिँड्नु यसै सकस भइहाल्छ, त्यसमाथि पहिरोले बाटो बिगार्दा भन्नु सास्ती भयो,' उनले सुनाइन् ।

वैमौसमी वर्षाका कारण गमगढीदेखि सोरुसम्मको ४२ किलोमिटर सडकका ठाउँठाउँमा पहिरो खस्दा सातायता यातायात ठप्प छ । जिमा खोला र कुलाहाभीमा ठूलो पहिरो खसेको मनमायाले बताइन् । बन्जाहा, पुरुमुर्, घिउचखोलागायत ठाउँमा पनि पहिरो खसेकाले ढुगा पन्छाउँदै बाटो बनाएर यात्रा गर्नुपरेको उनले दुखेसो पोखिन् । 'आउँदा त जसोतसो आइयो,' उनले भनिन्, 'अब कसरी घर फर्कने ?'

गमगढी-सोरु सडकमा ४२ वटा ठूला पहिरो खसेको गाउँपालिका अध्यक्ष लोकबहादुर शाहीले बताए । १० वटा खरे खोला उर्लापछि क्षति बढेको हो । 'साना पहिरो त गनिसाध्य छैन, ठाउँठाउँमा खरेले सडक बगाएको छ,' उनले भने, 'कहीं सडकभन्दा एक सय मिटर परसम्म जमिन भासिएको छ।' सडकमा ठूला-ठूला ढुगा खसेकाले पैदल यात्रुलाई एकअर्काको हात समातेर आउजाउ गर्नुपर्ने अवस्था रहेको उनले सुनाए । 'सडक तहसनहस भएकाले मर्मत गर्न कम्तीमा एक महिना लाग्ने देखिएको छ,' उनले थपे ।

तारापानी-ठिनी सडक पनि क्षतिवशत रहेको स्थानीय जनक कार्कीले बताए । 'जतातैतै पहिरोपहिरो छ,' उनले भने, 'बिरामीलाई अस्पताल लैजानसमेत समस्या भयो।' खाद्यान्न ढुवानी गर्न नसकिएपछि गाउँमा अभाव देखिन थालेको उनले सुनाए ।

गमगढीदेखि तारापानीसम्मको २३ किमि सडक ग्रामीण पहुँच कार्यक्रमले निर्माण गरी गाउँपालिकालाई ३ वर्षअघि हस्तान्तरण गरेको थियो भने तारापानी-सोरु सडक गाउँपालिकाले निर्माण गरेको हो । पहिरो पन्छाउन डोजर प्रयोग गरिरहेको प्रमुख जिल्ला अधिकारी रोमबहादुर महतले बताए । उनका अनुसार मुरामुकाराँरोड गाउँपालिका जोड्ने गमगढी-झाँड सडक पनि पहिरोले क्षतिवशत भएको छ । उक्त सडकको भड्कौडीमा ठूलो पहिरो खस्दा यातायात सञ्चालन गर्न समस्या भएको हो ।

मुगुको गमगढी-सोरु सडकमा पहिरो खसेकै स्थानबाट जोखिम मोलेर आउजाउ गर्दै सर्वसाधारण ।

तस्बिर : राजबहादुर कान्तिपुर

अक्करे भीरको पहिरोले सधैं सास्ती

राजकुमार कार्की (सिन्धुली)

मध्यपहाडी लोकमार्गमा पर्ने अक्करे भीरमा सोमबार विहानै सुक्खा पहिरो खस्दा सडक पुनः अवरुद्ध बन्यो । पहिरोले कुनै दुर्घटना ननिम्तिए पनि सवारी साधन अक्करे भीर छिचोलेर गन्तव्यतर्फ जान पाएनन् । ४ घण्टा रोकिए । पूर्वी पहाडका जिल्लाहरू र सिन्धुलीकै दुईवटा गाउँपालिकामा पुग्न अक्करे भीर छिचोले पर्थे । बैकल्पिक सडक छैन । यसअघि वैमौसमी वर्षाले पहिरो खस्दा अधिल्लो साता यो सडक २ दिन अवरुद्ध भएर एकतर्फी सञ्चालनमा आएको थियो ।

लोकमार्गको बुकौट-घुर्मी खण्डअन्तर्गत गोलजोर गाउँपालिका-६ हेवारनाजिक अक्करे भीर छ । पटक-पटक पहिरो गइरहने यो स्थानमा यात्रुहरूले जहिल्यै सास्ती बेहोनुपर्छ । गाउँपालिका केन्द्र स्वात्तारनाजिक भएकाले पहिरो सफा गर्ने डोजर हरवखत उपलब्ध हुन्छ । सोमबार विहान पनि गाउँपालिकाले मसिनले पहिरो सफा गरेपछि एकतर्फी यातायात सञ्चालन भयो । यो पहिरोबाट पार पाउन मध्यपहाडी सडक आयोजनाले नै काम थाल्नुपर्ने गाउँपालिका अध्यक्ष पुष्पबहादुर कार्की बताउँछन् । 'अक्करे भीरको पहिरो लामो छ । तीन ठाउँबाट खसेको छ, दीर्घकालीन निराकरण गर्न आयोजनाले नै काम थाल्नुपर्छ । स्थानीय तहको भरले मात्र उपाय लाग्दैन,' उनले भने ।

यो आर्थिक वर्षमा मात्र सानाठूला गरी अक्करे भीरमा १५ पटकभन्दा बढी पहिरो खसेर यातायात अवरुद्ध भएको छ । भदौको पहिलो साता लगातार ४ दिन सडक अवरुद्ध बन्यो । दुई मनाएर काठमाडौँ फर्कंदै गरेका यात्रुहरूले पहिरोकै कारण २ दिनसम्म कष्ट बेहोरे ।

स्थानीयका अनुसार अक्करे भीरमा खस्ने पहिरोले वर्षाको समयमा त दुख दिन्छ नै, हिउँदमा पनि चर्को घाम लागनासाथ सुक्खा पहिरो खसेर यातायात सञ्चालनमा अवरुद्ध हुने गरेको छ । सडक अवरुद्ध हुँदा ओखलढुंगा, उदयपुर, सोलुखुम्बु, भोजपुर, रामेछापबाट काठमाडौँ आवतजावत गर्न यातायातका साधनहरू बाटोमै अलपत्र पर्ने गरेका छन् ।

लिमीमा खाद्यान्न अभाव

छपाल लामा (हुम्ला)

हिमपातका कारण बाटो अवरुद्ध भएपछि हुम्लाको नाम्खा गाउँपालिका-६ लिमीमा खाद्यान्न अभाव देखिएको छ । गत सोमबार परेको भारी हिमपातका कारण ५ हजार उचाइको न्याल्लेकमा भन्ड्रे ४ फिटसम्म हिउँ जमेपछि गाउँपालिकाको केन्द्र यलबाङलाई सदरमुकाम सिमकोट जोड्ने बाटो अवरुद्ध भएको हो । जसका कारण स्थानीयले खरिद गरेको खाद्यान्न बीचमै रोकिएको छ ।

खाद्यान्न अभाव भएपछि नेपालगन्ज र सुर्खेत बन्दै आएका युवाहरूले करिब ३० किन्टल मैदा र घिउ खरिद गरी सिमकोटसम्म पुर्‍याएका थिए । 'बाक्लो हिउँ परेकाले गाउँमा खाद्यान्न पुर्‍याउन सकिएन,' स्थानीय युवा कन्चोक तामाङले भने, 'अब त्यहाँ खाद्यान्न पठाउन चाँटै उडानको विकल्प छैन ।'

लिमीमा ३ गाउँमा वर्षमा एकपटक मात्र बाली पाइन्छ । हल्लौमा ८०, जाडमा ३० र तिलमा २५ परिवारको बसोबास छ । भिरालो जमिन र अत्यधिक चिसो हुने भएकाले वर्षभरिमा उवा मात्र पाक्ने अर्का युवा सोनामदोर्जी लामाले बताए । 'पाकेको बाली खाइसकियो, नयाँ बाली लगाएका छैनौं,' उनले भने, 'घरमा केही अन्न छैन, कसरी बाँच्ने ?' उनका अनुसार अधिकांश घरमा चामल सकिएपछि स्थानीयले सरसापटी गरेर खाद्यान्नको जोहो गरेका छन् । तर त्यो खाद्यान्नले एक महिना पनि नगान्ने उनको भनाइ छ ।

कोरोना महामारीयता चीनले हिम्ला नाका बन्द गरेपछि खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडले २ वर्षदेखि लिमीमा खाद्यान्न पठाएको छैन । नाम्खा-६ का बडाअध्यक्ष पाजोर तामाङ गाउँमा चामल नभएपछि खाद्यान्न मान

केही युवासहित सदरमुकाम सिमकोट आएका छन् । चीनले स्थानीयलाई अनुदानमा दिएको खाद्यान्न पनि हिमपातका कारण हिम्लासम्मै रोकिएको उनले बताए । उनका अनुसार चीनको पुराइकाउन्टीको ताक्लाकोटस्थित स्थानीय प्रशासनले नाम्खाका वासिन्दालाई २५ केजीका ५ हजार १ सय ८० बोरा मैदा र ८ सय बोरा चामल सहयोग गरेको छ । 'कसैका घरमा पनि अन्न छैन,' उनले भने, 'चामल नलिएर कसरी गाउँ फर्कने ?' उनले चामल माग्दै जिल्ला प्रशासनलगायत निकायमा निवेदन दिए पनि वेवास्ता भएको गुनासो गरे ।

गाउँमा खाद्यान्न नभएर अभाव देखिएपछि जोखिम मोलेर सिमकोट आइपुगेको स्थानीय युवा तोजिङ नुवु लामाले बताए । 'हिमपात सुरु भयो, अब भोकभोकै मारिने हो कि भन्ने चिन्ता छ,' उनले भने, 'बाटोघाटो सबै बन्द छन्, बजारको चामल पनि गाउँ पुर्‍याउन समस्या भयो।' उनका अनुसार चीन आउजाउ सहज हुँदा यसअघि लिमीमा वासिन्दा चिनियाँ खाद्यान्नको भर पर्थे । तर कोभिडका कारण अधिल्लो चैतदेखि हिम्ला नाका बन्द भएपछि स्थानीयलाई खाद्यान्नको जोहो गर्न सदरमुकाम धाउनुपरेको हो ।

लिमीबाट गाउँपालिकाको केन्द्र यलबाङ पुग्न २ दिन र सदरमुकाम सिमकोट पुग्ने ५ दिन हिँड्नुपर्छ । खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडको सिमकोटस्थित कार्यालयमा पनि अधिल्लो चामल छैन । चामल नभएपछि कर्मचारीहरू सहयोगीको भरमा कार्यालय छोडेर सुर्खेत गएका छन् । कम्पनीका प्रमुख कृष्णप्रसाद अधिकारीले चालू आर्थिक वर्षको चामल ढुवानी नहुँदा सिमकोटबाट पनि चामल विक्री रोकिएको बताए । उनका अनुसार ४ हजार किन्टल चामल ढुवानीका लागि टेन्डर भए पनि निजी हवाइ कम्पनीले वेवास्ता गर्दा सिमकोटमै चामल पुर्‍याउन समस्या भएको हो ।

जसले जोखिम मोलेर परिवार बचाए

'दाइले मरे भनेको सुनेपछि केही पनि नसोचेर धमाधम ढुंगा पन्छाउन थालें । मेरो शरीरमा पनि ढुंगा खसिरहेका थिए ।'

वसन्तप्रताप सिंह (बलरा, बझाङ)

पहिरोमा परेर घर भत्किए पनि एक युवकले जोखिम मोलेर परिवारका चार सदस्यको ज्यान बचाएका छन् । बझाङको थलारा गाउँपालिका-४ डिक्लागाँउ गाउँमा सोमबार राति पहिरो खसेको थियो । पहिरोले घर भत्कँदा पुरिएकाहरूको स्थानीय १८ वर्षीय सुरेन्द्र विष्टले उद्धार गरेका हुन् ।

माथिबाट एक्कासि आएको पहिरोले घर भत्किएपछि सुरेन्द्रसहित राजु लोकेश विष्ट, भाउजू इन्द्रकला, भाइ र एक महिनाकी भतिजी घरमा च्यापिएका थिए । 'सुतिरहेका बेला अर्सना परे जस्तो ठूलो आवाज आयो । म विउँफेर उठे,' सुरेन्द्रले भने, 'उठेर बाहिर जान खोज्दै थिएँ घर पछाडिको पर्खाल भत्किएर सबै च्यापिए।' चारै जनाको उद्धार गरिनसक्दै पहिरोले घर नै पुरै बगाएको उनले बताए । 'दाइले मरे भनेको सुनेपछि केही पनि नसोचेर धमाधम ढुंगा पन्छाउन थालें । मेरो शरीरमा पनि ढुंगा खसिरहेका थिएँ ढुंगा छेक्दै सुरुमा दाइलाई निकालें । त्यसपछि भाउजू, भतिजी र भाइलाई निकालें,' उनले सुनाए ।

सुरेन्द्रले करिब २० मिनेटको अवधिमा चार

पहिरोमा परेका परिवारका ४ सदस्यको उद्धार गर्ने सुरेन्द्र विष्टको उपचार गरिँदै ।

जनाको उद्धार गर्दा पहिरोमा खसेका ढुंगा रहेछ,' उनले भने । सुरेन्द्रले साहस गरेर उद्धार लागेर उनीहरू घाइते भइसकेका थिए । ढुंगाले लागेर सुरेन्द्रको पनि टाउको, छाती, हातबुझ्नुलगायत शरीरका विभिन्न ठाउँमा चोट लागेको छ । 'सबैलाई बचाइसकेपछि मात्रै उतले सुनाए । मेरो त शरीरभरि चोटैचोट लागेको रहेछ,' उनले भने । सुरेन्द्रले साहस गरेर उद्धार लागेर उनीहरू घाइते भइसकेका थिए । ढुंगाले लागेर सुरेन्द्रको पनि टाउको, छाती, हातबुझ्नुलगायत शरीरका विभिन्न ठाउँमा चोट लागेको छ । 'सबैलाई बचाइसकेपछि मात्रै उतले सुनाए । मेरो त शरीरभरि चोटैचोट लागेको

'मलाई तानेर बाहिर निकालेको धेरैपछि मात्रै होस आयो।' उनले परिवारका अरू सबै सदस्यलाई चोट लागे पनि एक महिनाकी छोरीलाई भने केही नभएको बताइन् ।

'भाइले जोखिम नउठाएको भए परिवार नै सकिने रहेछ,' दाइ लोकेशले भने, 'घराभित्रको सामान बचाउन नपाए पनि ज्यान बच्यो । त्यसैमा खुसी छौं।' उनले पहिरोले घर बगाएपछि जीउमा लगाएको लुगाबाहेक केही नबचेको बताए । जोखिम मोलेर परिवारको उद्धार गरेपछि सुरेन्द्रको गाउँमा प्रशंसा भइरहेको छ । उनलाई संविधानसभा सदस्यसमेत रहेका स्थानीय लालबहादुर रावल, गाउँपालिकाका अध्यक्ष भुवनेश्वर उपाध्याय र बडाअध्यक्ष विष्णु विष्टले भेटेरै बधाई दिएका छन् भने परिवारको पुनःस्थापना र राहतको व्यवस्था गर्ने आश्वासनसमेत दिएको सुरेन्द्रले बताए ।

जिल्ला अस्पताल बझाङबाट गएको डा. योगेन्द्र खात्रीको टोलीले उनीहरूको उपचार गरेको थियो । डिक्ला गाउँमा खसेको पहिरोमा वेपत्ता भएका २३ जनामध्ये आइतबारसम्म चार जनाको मात्रै शव फेला परेको छ । अन्यको खोजी भइरहेको प्रशासनले जनाएको छ ।

बाढीपहिरोले...

'जता गयो त्यतै जमिन छिप्योछिप्यो भएको मात्र देखिन्छ । नदी किनारका ज्यूला (धानका फाँट) सबै वगर भए, कैयौँ घर भत्किए,' नगर प्रमुख वीरेन्द्र खड्काले भने । उनले नगरपालिकाको टोली क्षतिको विवरण संकलन गर्न गाउँगाउँमा पुगेको र पीडितलाई राहत वितरण र पुनःस्थापनाको प्रयास भइरहेको जानकारी दिए ।

बाढीपहिरोका कारण बझाङलाई अन्य जिल्लासँग जोड्ने जयपृथ्वी राजमार्ग दर्जनौँ ठाउँमा भासिएको छ, कहीं सडकको नामाँनिसान छैन । तमौल-जाल्पाबगर खण्ड सेती नदीले बगाएको छ । यो राजमार्ग पूर्ण रूपमा सञ्चालन गर्न महिनौँ लाग्न सक्ने प्राविधिकहरू बताउँछन् । नदीले धार परिवर्तन गरेर सडक बगाएकोले जलस्तर घटेपछि मात्रै मर्मतको काम अघि बढ्ने पूर्वाधार विकास कार्यालय बझाङका प्रमुख धीरेन्द्र भट्टले बताए ।

'जडार-कोइरालकोट सडकलाई बैकल्पिक मार्गको रूपमा प्रयोग गर्न कोसिस गरिरहेका छौं,' भट्टले भने, 'सडक बन्द भएकाले इन्धन आपूर्ति नहुँदा एक्काभेटेर चलाउन पनि डिजेल अभाव छ । सडक खोल्न कति समय लाग्छ केही भन्न सकिने अवस्था छैन ।' जिल्लाका ग्रामीण सडक पनि अझै सञ्चालनमा आएका छैनन् ।

बाढीपहिरोले कैयौँ विद्युत्का पोल ढुकेका छन् । दर्जनभन्दा बढी जलविद्युत् आयोजनाको विद्युत्गृह, बाँध, प्रसारण लाइनलगायत संरचनामा क्षति पुगेको जिल्लाका सबैजसो गाउँ अध्यक्षहरूमा छन् । सदरमुकाम चैनपुरमा मात्रै सुमाँदेवी जलविद्युत् आयोजनाबाट

विद्युत् उपलब्ध गराइएको छ । विद्युत् नहुँदा जिल्ला अस्पतालको उपचार सेवा प्रभावित भएको छ । सबैजसो उद्योग ठप्प छन् । स्वास्थ्य चौकी नै बगाएपछि कतिपय गाउँमा प्राथमिक उपचार सेवा पनि छैन । दर्जनौँ विद्यालय बगाएको र कतिपय जोखिममा छन् । प्रारम्भिक तथ्यांकअनुसार २ हजार रोपनीभन्दा बढी खेतीयोग्य जमिन बगाएको कृषि ज्ञान केन्द्र प्रमुख टेकबहादुर विष्टले बताए ।

विपद् प्रभावित केही ठाउँको स्थलगत निरीक्षण गरेकी प्रतिनिधिसभा सदस्य आशाकुमारी विकले स्थानीयको घरवास तथा विकासका पूर्वाधारमा ठूलो क्षति पुगेका कारण बझाङ विकासका दृष्टिकोणले १५ वर्षपछि धर्कैलिएको बताइन् ।

विपद्ग्रस्त घोषणा गर्न माग
सोमबार बसेको विपद् व्यवस्थापन समितिको बैठकले बझाङलाई विपद्ग्रस्त घोषणा गर्न र राहत तथा पुनःस्थापनाका लागि विशेष कार्यक्रम ल्याउन सरकारसँग माग गरेको छ । 'यहाँ अकल्पनीय मानवीय र भौतिक क्षति भएकोले मौजुदा बजेट र जनशक्तिको भरमा पुर्ननिर्माण र पुनःस्थापना असम्भव छ,' प्रजिअ अधिकारीले भने, 'जिल्लालाई विपद्ग्रस्त घोषणा गरी छुट्टै योजना ल्याउन सरकारलाई अनुरोध गर्ने निर्णय गरेका छौं ।' प्रारम्भिक अध्ययनअनुसार १ अर्ब रुपैयाँभन्दा बढीको क्षति भएको उनको आकलन छ । पीडितलाई तत्कालका लागि राहत उपलब्ध गराउन थालिएको उनले बताए ।

शुभारम्भ

Yamaha को World Class Outlet

SALES | SERVICE | SPARES

अब लोहारपटी ६, महोतराीमा

JAI MAA BHAWANI AUTO ENTERPRISES

INAUGURATION CEREMONY

WELCOME TO ALL OUR GUESTS

Prabhat Kumar Sah
JAI MAA BHAWANI AUTO Enterprises

Manish Kumar Sah
JAI MAA BHAWANI AUTO Enterprises

YAMALUBE
GENUINE Parts & Accessories

YAMAHA CARE CENTER

exchange & upgrade

BUILDING TRUST THROUGH SERVICE SINCE 1958

JAI MAA BHAWANI AUTO Enterprises
Loharpati 6, Mahottari

विदेशी मुद्रा	दर	सूचक
अमेरिकी डलर	१२०.९३	सुन
युरो	१३९.५५	रु ९२,४००
पाउन्ड स्टर्लिंग	१६५.३०	चाँदी
अस्ट्रेलियन डलर	८९.६८	९,२६५
कतारी रियाल	३३.९९	

अर्थतन्त्रका प्रायः सूचक नकारात्मक

- ३ महिनामै व्यापार घाटा ४ खर्ब नाघ्यो
- आयात ६४ प्रतिशत बढ्यो
- विदेशी मुद्रा सञ्चित ९३ अर्ब घट्यो
- शोधनान्तर स्थिति ८३ अर्ब घाटामा
- रेमिट्यान्स आप्रवाहमा ६.३५ कमी

■ राज बजजेट र कमल नेपाल (काठमाडौं)

चालु आर्थिक वर्षको तीन महिनामा मुलुकमा ४ खर्ब ७८ अर्ब रूपैयाँ बराबरको आयात भएको छ। गत आर्थिक वर्षको पहिलो तीन महिनाको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा आयात करिब ६४ प्रतिशत बढेको हो। स्वदेशी उत्पादन अपेक्षित रूपमा बढ्न नसक्दा हरेक महिना आयात उच्च दरले बढ्दै गएको छ। सोही क्रममा गत असोजसम्म यस्तो आयात करिब पौने ५ खर्ब रूपैयाँ पुगेको हो। गत आर्थिक वर्षको असोजसम्म २ खर्ब ९२ अर्ब रूपैयाँ बराबरको आयात भएको थियो।

गएको तीन महिनामा मुलुकबाट ६५ अर्ब ५ करोड रूपैयाँ बराबरको वस्तु निर्यात भएको छ। गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको निर्यात ९ सय ९ प्रतिशत बढी हो। २०७७ असोजसम्म ३१ अर्ब रूपैयाँ बराबरको निर्यात भएको थियो। तथ्यांकमा हेर्दा गत आर्थिक वर्षको असोजको तुलनामा चालु आर्थिक वर्षको सोही अवधिमा निर्यात शतप्रतिशतभन्दा धेरैले बढे पनि आकार (परिमाण) सानो रहेकोले उपलब्ध नदेखाएको हो।

तीन महिनाको अवधिमा मुलुकमा ५ खर्ब ४३ अर्ब ५७ करोड रूपैयाँ बराबरको वैदेशिक व्यापार भएको छ। कुल व्यापारमध्ये निर्यातको तुलनामा आयात सात गुणा बढी हो। आयातको तुलनामा निर्यात नगन्य रहेकोले हरेक महिना मुलुकको व्यापार घाटा चुलिँदै गएको छ। सोही क्रममा गत असोजसम्म व्यापार घाटा ४ खर्ब १३ अर्ब रूपैयाँ पुगेको छ।

गत आर्थिक वर्षको तीन महिनासम्मको तुलनामा यो करिब ५८ प्रतिशत बढी हो। २०७७ असोजसम्म मुलुकको व्यापार घाटा २ खर्ब ६१ अर्ब रूपैयाँ थियो। आयात र निर्यातबीच सन्तुलन नहुँदा व्यापार चुलिँदै गएको जानकारी बढ्दै गएको छ। असोजसम्म कुल व्यापारमा निर्यात अनुपात करिब १२ प्रतिशत छ भने आयात अनुपात ८८ प्रतिशत छ।

चालु आर्थिक वर्षका तीन महिनासम्ममा मुलुकमा सबैभन्दा बढी २३ अर्ब ३२ करोड रूपैयाँ बराबरको डिजेल आयात भएको छ। डिजेलसँगै क्रमशः कच्चा भटमासको तेल, मोबाइल टेलिफोन, कच्चा पाम तेल र पेट्रोल धेरै आयात हुने प्रमुख ५ वस्तुमा परेका छन्। सोही अवधिमा २० अर्ब ६० करोड रूपैयाँ बराबरको कच्चा भटमासको तेल आयात भएको छ।

व्यवसायीहरूले बाजिल, अर्जन्टिन, सिंगापुर र मलेसियाबाट भटमासको कच्चा तेल आयात गर्दै आएका छन्। त्यसलाई प्रशोधन गरेर भारत निर्यात गरिन्छ। केही महिनायता निर्यात उच्च दरले बढ्नुको एउटा कारण यो पनि भएको जानकारीहरू

बताउँछन्। तीन महिनाको अवधिमा २२ अर्ब रूपैयाँ बराबरको भटमासको तेल निर्यात भएको छ। गत असोजसम्म १७ अर्ब १७ करोड रूपैयाँ बराबरको मोबाइल, टेलिफोनलगायत सञ्चार सामग्री, १३ अर्ब ४ करोडको कच्चा पाम तेल र करिब १२ अर्ब ८६ करोड रूपैयाँ बराबरको पेट्रोल आयात भएको भन्सार विभागको तथ्यांक छ। सबैभन्दा बढी निर्यात हुने सूचीको पहिलो नम्बरमा भटमास तेल र दोस्रो नम्बरमा कच्चा पाम तेल छ। गत साउनयता असोजसम्म ८ अर्ब ४५ करोड रूपैयाँ बराबरको कच्चा पाम तेल निर्यात भएको छ। सूचीको तेस्रोमा प्रशोधित पाम तेल छ। सो अवधिमा ५ अर्ब ५ करोड रूपैयाँको प्रशोधित पाम तेल निकासी भएको देखिन्छ। चौथोमा ऊनीको गलैचा कापेट छ।

गएका तीन महिनामा २ अर्ब ४५ करोड रूपैयाँको ऊनीको गलैचा कापेट निर्यात भएको भन्सार विभागको तथ्यांक छ। सोही अवधिमा १ अर्ब ८७ करोड रूपैयाँ बराबरको जुट तथा अन्य टेक्सटाइल निर्यात भएको छ। १ अर्ब ८२ करोड रूपैयाँ बराबरको सनफ्लावर तेल र १ अर्ब २८ करोड रूपैयाँ बराबरको अलेची निर्यात भएको विभागले जनाएको छ। गत असोजसम्म १ सय ३४ वटा राष्ट्रसँगी वैदेशिक व्यापार भएको विभागको तथ्यांक छ। यसअनुसार १८ वटासँग व्यापार बचतमा छ भने बाँकी राष्ट्रसँग घाटामा छ। सबैभन्दा धेरै व्यापार घाटा भारतसँग छ। असोजसम्म भारतसँगको व्यापार घाटा २ खर्ब ३४ अर्ब ५५ करोड रूपैयाँ छ। भारतपछि धेरै व्यापार घाटा चीनसँग छ।

तीन महिनाको अवधिमा चीनसँग करिब ७७ अर्ब रूपैयाँ व्यापार घाटा देखिन्छ। यसैबीच चालु आर्थिक वर्षका दुई महिना (गत साउन र भदौ) मा मुलुकमा रहेको विदेशी मुद्राको सञ्चित ९३ अर्ब रूपैयाँ घटेको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकले सोमबार सार्वजनिक गरेको मुलुकको आर्थिक तथा वित्तीय प्रतिवेदनले यस्तो देखाएको हो। प्रतिवेदनका अनुसार गत भदौमा मुलुकमा कुल विदेशी विनिमय सञ्चित ९३ खर्ब ६ अर्ब ९५ करोड रूपैयाँ छ।

गत असार मसान्तमा यस्तो सञ्चित कुल १३ खर्ब ९९ अर्ब ३ करोड रूपैयाँ थियो। अमेरिकी डलरमा यस्तो सञ्चित असार मसान्तमा ११ अर्ब ७५ करोड रहेकामा भदौ मसान्तमा ५.२ प्रतिशतले कमी आई ११ अर्ब १४ करोड कायम भएको प्रतिवेदनमा उल्लेख छ। पछिल्ला महिनामा रेमिट्यान्स घटिरहेको छ। त्यसैले अर्को स्रोत पर्यटन पनि ठप्प छ। विदेशी मुद्रा आप्रवाह कम भए पनि उपभोग्य वस्तु आयातका लागि निरन्तर विदेशी मुद्रा बाहिर पठाउनुपर्दा सञ्चित घटेको हो। विदेशी मुद्रा सञ्चित घटेपछि मुलुकको आयात गर्ने क्षमता स्वतः कमजोर भएको छ। असार मसान्तसम्मको सञ्चितले ११.२ महिनासम्म वस्तु आयात र १०.२ महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्ने राष्ट्र बैंकले बताएको थियो। तर भदौसम्मको सञ्चितले ८.६ महिनाको वस्तु र ७.८ महिनाको वस्तु तथा सेवा आयात धान्न पुग्ने राष्ट्र बैंकको भनाई छ। यसरी मुलुकको आयात क्षमता असारको तुलनामा साउनमा करिब २.४ प्रतिशत बिन्दुले घटेको छ। मुलुकबाट

बाहिरिने र भित्रिने विदेशी मुद्राको अवस्था देखाउने सूचक शोधनान्तर स्थिति भदौमा ८३ अर्ब ४१ करोडले घाटामा छ। अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा शोधनान्तर स्थिति ६७ अर्ब ६३ करोडले बचतमा थियो। अमेरिकी डलरमा अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा ५६ करोड ६२ लाखले बचतमा रहेको शोधनान्तर स्थिति गत भदौमा ७० करोड ४३ लाखले घाटामा छ, प्रतिवेदनमा भनिएको छ। सोही अवधिमा चालु खाता १ खर्ब ६ अर्ब ७५ करोडले घाटामा छ। अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा चालु खाता २५ अर्ब १९ करोडले बचतमा थियो।

दुई महिनाको समीक्षा अवधिमा पुँजीगत ट्रान्साफर ३६.३ प्रतिशतले कमी आई १ अर्ब २५ करोड कायम भएको छ भने खुद प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी २४.६ प्रतिशतले वृद्धि भई ३ अर्ब ४ करोड पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्षको साउन र भदौमा कुल १ खर्ब ५५ अर्ब ३७ करोड रूपैयाँ रेमिट्यान्स भित्रिएको छ। जुन रकम अधिल्लो वर्षको साउन र भदौको तुलनामा ६.३ प्रतिशत कम रहेको राष्ट्र बैंकले जनाएको छ।

रेमिट्यान्स घट्टा वैदेशिक रोजगारीका लागि विदेशिनेको संख्या भने बढेको छ। यो साउन र भदौमा वैदेशिक रोजगारीका लागि ३८ हजार ४ सय ९२ जनाले अन्तिम श्रम स्वीकृति लिएका छन्। अधिल्लो वर्ष यस्तो संख्या ९९.२ प्रतिशत घटेको थियो। वैदेशिक रोजगारीका लागि पुनः श्रम स्वीकृति लिने नेपालीको संख्या समीक्षा अवधिमा उल्लेख्य बढेर २२ हजार ९ सय ७६ पुगेको छ। अधिल्लो वर्षको सोही अवधिमा यस्तो संख्या ८६.५ प्रतिशतले घटेको थियो।

मञ्जुरीबिना इन्टरनेटमा आधारित विज्ञापन पठाउन नपाइने

■ नुमा थाग्स्टाड (काठमाडौं)

सम्बद्ध व्यक्तिको मञ्जुरीबिना कसैले पनि इन्टरनेटमा आधारित विज्ञापन पठाउन नपाइने व्यवस्था गर्न लागिएको छ। विज्ञापन बोर्डले विज्ञापन आचारसंहिता-२०७८ लागू गरी यस्तो व्यवस्था गर्न लागेको हो। 'कसैले पनि सम्बद्ध व्यक्तिको मञ्जुरीबिना सामाजिक सञ्जाल, मोबाइल एप तथा अन्य कुनै पनि प्रकारको एपमार्फत विज्ञापन पठाउन पाइने छैन', बोर्डले सोमबार सार्वजनिक गरेको आचारसंहिताको मस्यौदामा भनिएको छ।

मस्यौदामा विज्ञापनसम्बन्धी व्यवसाय गर्ने व्यक्ति, संस्था, दूरसञ्चार सेवा प्रदायक, सञ्चारमाध्यम, विज्ञापन एजेन्सी, विज्ञापन उत्पादक र विज्ञापनदाताले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहितासम्बन्धी व्यवस्था छन्। बोर्डले आयोजना गरेको एक कार्यक्रममा सोमबार सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीले उक्त आचारसंहिताको मस्यौदा सार्वजनिक गरे। 'आचारसंहिताको मस्यौदामाथि एक महिनासम्म सरोकारवालाको राय प्रतिक्रिया दिई अन्तिम रूप दिने बोर्डको तयारी छ,' बोर्डले जारी गरेको विज्ञापनमा भनिएको छ। मस्यौदामा अब राजनीतिक दलहरूलाई असर पर्ने विषयमा विज्ञापन गर्ने, गराउन नपाइने व्यवस्था पनि गरिएको छ।

नेपालको परराष्ट्र नीतिविपरीत हुने, कानूनवर्जीम गोप्य राख्नुपर्ने सूचनालाई विज्ञापनका रूपमा प्रयोग गर्न पाइने छैन। निर्वाचित सरकारलाई हिंसात्मक शक्ति प्रयोग गरी हटाउने उद्देश्यका विज्ञापन गर्न नपाइने पनि मस्यौदामा उल्लेख छ। पाठ्यपुस्तकमा शैक्षिक विषयबाहेक विज्ञापन गर्नसमेत पाइने छैन। विभिन्न सामग्रीको कारोबार तथा व्यावसायिक रूपमा गरिने विज्ञापनसम्बन्धी व्यवस्थामा समेत आचारसंहिताले कडाइ गरेको छ। टुट्टामार्क, पेमेट, डिजाइनलगायत औद्योगिक सम्पत्तिको हकवालाको अनुमति वा स्वीकृतिबिना विज्ञापन गर्न पाइँदैन, मस्यौदामा भनिएको छ। विज्ञापनदाताले प्रवर्द्धन गर्न खोजेको वस्तु वा सेवा उत्पादनको आधिकारिकता र उत्पादकको परिचयबिना विज्ञापन गर्न पाइने छैन।

'महिलालाई यौन, भोग्य वस्तु विलासिता वा मनोरञ्जनको साधनका रूपमा प्रदर्शन गर्ने र धरायसी काममा मात्र सीमित गर्नेजस्ता विज्ञापन सामग्री प्रयोग गर्न पाइने छैन,' मस्यौदामा भनिएको छ। जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पार्ने किसिमको विज्ञापन, औषधि विज्ञानले प्रमाणित नगरेका र सुरतिजन्य एवं मादक पदार्थको विज्ञापन गर्न नहुने आचारसंहिताले व्यवस्था गरेको छ। खाद्यवस्तु तथा पेय पदार्थबाट हुने हानिसम्बन्धमा समेत सन्देश प्रवाह गर्नुपर्ने छ। विज्ञापन छोपेको पृष्ठ वा अंक वजारमा नपठाउने, गायब गर्ने वा निश्चित स्थानमा मात्र पठाई अन्यत्र जानबाट रोक्नुलाई, अधिल्लो मिति राखी सूचना प्रकाशन गर्नेजस्ता कार्य सञ्चारमाध्यमले गर्न पाउने छैनन्। सञ्चारमाध्यमले विज्ञापनदाताको नाम तथा ठेगाना यकिन गरी आधिकारिकता पुष्टि हुने आधार र कारण प्राप्त गरेर मात्र प्रकाशन तथा प्रसारण गर्नुपर्ने मस्यौदामा उल्लेख छ। विज्ञापनदाता खुल्ल नसकी अनधिकृत विज्ञापन प्रकाशन तथा प्रसारणबाट कुनै पनि क्षति हुन पुगे सञ्चारमाध्यम जिम्मेवार हुनेछ।

सञ्चारमाध्यमले निर्धारित न्यूनतम दररेटभन्दा कममा कारोबार गर्न पाउने छैनन्। कुनै परिस्थितिमा सार्वजनिक दरमा छुट्ट दिनुपर्ने स्पष्ट देखिने गरी सार्वजनिक गर्नुपर्छ,' मस्यौदामा भनिएको छ। प्रकाशित वा प्रसारित नै नभएका विज्ञापनको भूटा प्रमाणपत्र पेश गरी भुक्तानी लिन पाइने

- राजनीतिक दलहरूलाई असर गर्ने विज्ञापन निषेध
- पाठ्यपुस्तकमा शैक्षिक जानकारीबाहेकको विज्ञापन गर्न नपाइने
- महिलालाई मनोरञ्जनको साधनका रूपमा प्रदर्शन गर्न नपाइने
- जनस्वास्थ्यमा असर पार्ने किसिमको विज्ञापनमा थप कडाइ
- विज्ञापनबाट क्षति भए सञ्चारमाध्यम जिम्मेवार
- विज्ञापनको न्यूनतम दरभन्दा कममा कारोबार गर्न नपाइने
- विज्ञापन गर्दा स्वदेशी सञ्चारमाध्यमलाई प्राथमिकता
- नियम उल्लंघन गरे लोककल्याणकारी विज्ञापनमा दुई वर्षसम्म रोक

छैन। सञ्चार गृहले आफ्ना प्रकाशन तथा प्रसारणको रेकर्ड सम्बन्धित विज्ञापनदाता, विज्ञापन एजेन्सी वा बोर्डले मागेका बेला उपलब्ध गराउने गरी अभिलेख राख्नुपर्नेछ। सञ्चारगृहले दिने नगद छुट्टामा समेत आचारसंहिताले कडाइ गर्न खोजेको छ। विज्ञापन वा सूचना प्रकाशन वा प्रसारणपूर्व भुक्तानी गरेको अवस्थामा मात्र नगद छुट्टा दिन पाइनेछ। 'विज्ञापनदाताको रकम तोकिएको समयमा भुक्तानी प्राप्त नभए तत्काल बोडेमा जानकारी गराउनुपर्छ। भुक्तानी नगर्ने विज्ञापनदाता एजेन्सीलाई सचेत गराउँदै अन्य सञ्चारमाध्यमलाई समेत जानकारी गराउन सहयोग गर्नुपर्छ,' मस्यौदामा भनिएको छ। विज्ञापन वितरण गर्दा स्वदेशी सञ्चारमाध्यमलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ। विदेशी सञ्चारमाध्यममा प्रकाशन वा प्रसारण गर्नुपर्ने भए त्यसको कारण खुलाई अभिलेख राख्नुपर्नेछ। विदेशी विज्ञापनलाई नेपाली भाषामा डबिङ गरी प्रसारण गर्न नहुने व्यवस्था पनि छ। आफ्नो उत्पादित वस्तु तथा सेवाको सम्बन्धमा सचेत गराउनुपर्ने सूचनालाई स्पष्ट देखिने गरी विज्ञापन उत्पादन गराउनुपर्छ,' विज्ञापनदाताले पालना गर्नुपर्ने आचारमा भनिएको छ, 'वस्तु वा सेवाको वास्तविक गुण, परिमाण वा मूल्यभन्दा फरक हुने गरी भ्रमपूर्ण वा भूटा विवरण दिई विज्ञापन उत्पादन गर्न गराउने पाइने छैन।' आचारसंहिताको उल्लंघन भएको पाइए विज्ञापन प्रकाशन वा प्रसारणमा रोक लगाउन सक्ने आचारसंहिताको व्यवस्था छ। आचारसंहिताविपरीत कार्य गरे बोर्डबाट उपलब्ध गराइने लोककल्याणकारी विज्ञापनमा दुई वर्षसम्म रोक लाग्ने व्यवस्था गरिएको छ।

खण्डहर बन्दै म्याग्नेसाइट उद्योग

■ अमिश तिवारी (सिन्धुपाल्चोक)

बलेफी गाउँपालिकाको लामोसाँघु वजारस्थित नेपाल ओरियन्ट म्याग्नेसाइट उद्योग अर्को सञ्चालनमा आउन सकेको छैन। १९ वर्षदेखि बन्द रहेको मुलुककै ठूलोमध्येको यो उद्योग पुनः सञ्चालनका स्थानीय तह र अन्य निकायले पहकदमी लिए पनि तीव्रता नपाउँदा खण्डहर बन्दै छ। ओरियन्ट म्याग्नेसाइट २०५८ सालदेखि बन्द छ। उद्योगमा सन्तोषजनक उत्पादन नभएपछि लामो समय परीक्षण गर्ने काम भएको तत्कालीन कार्यकारी निर्देशक दिनेशराज भट्टराई बताउँछन्। धेरै पटकको परीक्षण गर्दा पनि योग्य डीबीएम उत्पादन हुन नसकेपछि कम्पनी बन्द भएको उनको दावी छ। भारत र वंगलादेशमा म्याग्नेसाइटको माग भएपछि नेपालमा रहेको म्याग्नेसाइटको उपयोग गर्दै राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले भारतीय उडिसा इन्डस्ट्रिज, खेतान समूह र निजी क्षेत्र नेपालसँग सरकारको संयुक्त पहलमा २०३६ सालमा ३ अर्ब ५९ करोड रूपैयाँ लगानीमा उद्योग सञ्चालनमा आएको थियो।

वार्षिक ५० हजार टन डीबीएम म्याग्नेसाइट उत्पादन गर्ने गरी उद्योग सञ्चालनमा ल्याइएको थियो। तर सञ्चालनदेखि नै वार्षिक २० हजार टन मात्र डीबीएम उत्पादन गरेको उद्योग स्रोतले बताएको छ। लामोसाँघुस्थित कारखानालाई आवश्यक कच्चा पदार्थ रोपचेका माध्यमबाट दोलखाको लाँकुरीडाँडा

खरिदुंगाबाट ल्याउने गरिएको थियो। विक्रीयोग्य डीडीएम उत्पादन भए पनि उच्चपदस्थ कर्मचारी कमिसनको चलखेलमा लागेपछि उद्योग बन्द भएको म्याग्नेसाइटका पुराना कामदार बताउँछन्। परीक्षणका बेला नै केही विदेशीले सर्वसहित विक्रीयोग्य डीबीएम उत्पादन गरेर देखाएका थिए, एक कामदारले भने, 'तर भित्र के प्रपञ्च रचियो, ती विदेशी रुई बाहिरिए गए। अनि कम्पनी बन्द भयो।' वर्षौंदेखि

- २०३६ सालमा ३ अर्ब ५९ करोड लगानीमा सञ्चालनमा आएको उद्योग १९ वर्षदेखि बन्द, जीर्ण बने संरचना

वेकामे बनेका म्याग्नेसाइटका सबै संरचना विग्रिँदै छन्। डीबीएम भण्डार कारखाना रहेको स्थान भाँसिँदै छ। तल्लो स्थानको पदार्थ संकलन केन्द्र र ल्याब भत्किसकेका छन्। कम्पनीको रोपचे खरिदुंगादेखि लामोसाँघुसम्मको करिब १०.५० किमि क्षतिवशत छ। उद्योग सञ्चालन गर्न वर्षौंपछि निर्माण गरिए पनि अदालती मुद्दा देखाएर प्रक्रिया अगाडि नबढाइएको स्थानीय रेशम कार्कीले बताए। 'म्याग्नेसाइट सञ्चालन हुन सकेन,' उनले भने, 'म्याग्नेसाइट बन्द हुनाले सबै बेरोजगार छन्।' कम्पनीका जिम्मेवार व्यक्तिले नै यहाँका रूख, ढुंगा सबै बेचिसके।

कान्तिपुर

SUBSCRIBE & DRIVE

कान्तिपुर र The Kathmandu Post पढौं पुरस्कारहरूसँगै Brand New गाडी घडौं

बम्पर उपहार
MAHINDRA XUV 300

हरैक १ महिना
TVS APACHE RTR 160 4V

SMART TV
हरैक हप्ता
43" SMART LED TV

SURE SHOT PRIZE

रु ५ लाखको दुईदमि बीमा तथा स्वास्थ्य बीमालाग ७५० को सुट

SCRATCH & WIN

RS. 200-3400/-

SURE SHOT CASHBACK

दिल्लो नगरी, आउने कान्तिपुर र The Kathmandu Post को वार्षिक ग्राहक बन्नुं

eSewa वा Fonepay को QR Code प्रयोग गरी हप्ता हितरक मात्रक मार्फत अथवा ekantipur.com वा kathmandupost.com बाट भक्ति ग्राहक बुल्कको सुकजी गर्न सक्नुहुनेछ।

ग्राहक अवधि बीच रोकितकले पनि सत्रय बढाएर यस योजना अहतागी हुन पाउनुहुनेछ।

थप जानकारीका लागि:

एन.टि.सि: 16600122222

एन.सेल: 9801572222, 9801016850

उपत्यका मित्र: 9841166784 (शिखर), 9851098944 (राम), 9841631473 (धिरेंद्र)

उपत्यका बाहिर: 9856030005 (विश्व, पोखरा), 9856025885 (राजेज, भरतपुर)

9858030677 (अशोक, नेपालगञ्ज), 9852028123 (अनुज, विराटनगर)

Try SUB <Space> Your name and Send to 34001

बिदेसिएका धर्मसन्तानबारे राज्य नै बेखबर

तर, अन्तरदेशीय धर्मसन्तानको बाटो खुलाउन 'लबिड्ङ'

■ जलकराज सापकाेट (काठमाडौं)

सन् २०१० यता अमेरिका र युरोपका देशहरूमा मात्रै १ सय ५७ नेपाली बालबालिकालाई धर्मसन्तान बनाएर लगेको पाइएको छ। हेग कन्भेन्स अन प्राइभेट इन्टरनेसनल ल (एचसीसीएच) मा अमेरिका र युरोपेली देशहरूले बुझाएको सूचीअनुसार उक्त अवधिमा फ्रान्सले २१ बालिकालाई धर्मपुत्री बनाएर लगेको छ। तर, नेपाल सरकारको अभिलेखमा भने फ्रान्समा एक बालिका मात्रै पुगेको तथ्यांक छ।

महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयका प्रवक्ता उमेश ढुंगानाले कुन देशमा कति नेपाली धर्मसन्तान बनेर पुगेका छन् भन्नेबारे अद्यावधिक तथ्यांक नभएको बताए। ढुंगानाले भनेर उ एचसीसीएचको तथ्यांक हेर्दा सरकारी प्रक्रिया पुऱ्याएर पठाइएका भन्दा धेरै बालबालिका विदेश पुगेको अनुमान गर्न गाह्रो पर्दैन।

यसरी विदेश पुऱ्याइएकामध्ये केहीका अभिभावकलाई थाहा छैन भने केहीका अभिभावकलाई फकाइफुल्याइ गरेको देखिन्छ। 'अन्तरदेशीय धर्मसन्तानमा गएका बालबालिकाका अभिभावक, जसलाई विभिन्न भुक्यानमा पारेर विदेश पुऱ्याइयो, उनीहरू हाथा छोराछोरी सम्पर्कविहीन भए, भेटाईदिनुपर्ने भन्दै आउँछन्,' पुल्चोकस्थित राष्ट्रिय बालअधिकार परिषदका कार्यकारी निर्देशक मिलन धरेलले भने।

मुलुकी देवानी संहिता २०७४ लागू भएपछि विदेशी नागरिकका निर्मित धर्मपुत्र/पुत्री ग्रहणमा प्रतिबन्ध लाग्यो तर त्यसभन्दा अघि नेपालबाट कति बालबालिकालाई धर्मसन्तान बनाएर कुन-कुन देश पठाइयो भन्ने यकिन विवरण सरकारसँग छैन। सन् २०१० मा तत्कालीन महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालयले अन्तरदेशीय धर्मपुत्र-धर्मपुत्री व्यवस्थापन समिति गठन गरेर औपचारिक रूपमै बालबालिका विदेश पठाउने बाटो खोल्ने थियो। यस्तो समिति गठन भएपछि पनि त्यसअघिका वर्षजस्तै नियम, प्रक्रिया छलेर वा फर्जी कागजी प्रक्रियाको भरमा धर्मसन्तान विदेश पठाउने क्रम रोकिएन। फितलो सरकारी प्रक्रियाका कारण धेरैका अभिभावकलाई भुक्यानमा पारेर धर्मसन्तान विदेश पठाउने घटना नै चल्थो।

धरेलसँग धर्मसन्तानका रूपका आफ्ना छोराछोरी विदेश पुगेर सम्पर्कबाहिर भएपछि चिन्तामा गलेका अभिभावकले सुनाएका केही दुःखमरि कथा छन्। उनका अनुसार त्यसै वर्ष परिषदमा मात्रै ६/७ जना यस्ता अभिभावक आफ्ना छोराछोरी खोजी गर्दै आइपुग्न। उनीहरूलाई आफ्ना छोराछोरी कुन देशमा छन्, कसले र कुन प्रक्रियाबाट विदेश पुऱ्याएको हो भने पनि थाहा छैन।

यसरी आउने अभिभावकमध्ये धेरै एकल महिला वा गरिव आर्थिक पृष्ठभूमिका देखिन्छन्। उनीहरूको कथा सुन्दा भुक्याण्टर कागजमा सही गराएर अथवा तपाईं कसरी यतिका धेरै छोराछोरी हुकाउनुहुन्छ, हामीलाई दिनुस्, विदेश पठाइदिन्छौं। पढेर, पैसा कमाएर आउँछन् भन्दै सहमत गराएको देखिन्छ। 'हामीकहाँ आएको कसमा अभिभावकलाई दुई, चार लाख पैसा पनि दिएको देखिन्छ,' धरेलले भने, 'पैसा दिइसकेपछि ल यो कागजमा सही गर्नुपर्छ भनेर अंग्रेजी भाषामा तयार पारिएको कागजमा निरक्षर अभिभावकलाई सही गर्न लगाएको देखियो। कतिलाई त जवजस्तै बाबुआमाको फर्जी मृत्युदर्ताको कागजात बनाएर अनाथ बनाएको पनि देखियो।'

परिषदका कार्यकारी निर्देशक धरेल अन्तरदेशीय धर्मसन्तानका पुराना घटनाहरूबारे

पनि अनुसन्धानको खाँचो देखिन्छ। वर्षौं पुराना भए पनि यस्तो मुद्दामा कानुनी कारबाहीको प्रक्रिया अगाडि बढाउन सकिने विकल्प सुनाए। उनले भने, 'तर कानुनी उपचार खोज्दा हुँकिसकेका बालबालिकामा कस्तो मनोसामाजिक असर पर्ला भनेर पनि उतिकै गम्भीर हुनुपर्छ।' थममाया थापामगर महिला, बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिकमन्त्री भएका बेला अन्तरदेशीय धर्मपुत्रपुत्रीको रोकिएको बाटो खुलाउन केही व्यक्तिले जोडबल गरेका थिए। पूर्वमन्त्री थापामगरले अन्तरदेशीय धर्मसन्तान खुलाउन केहीले लविडिङ गरेको बताए पनि ती को थिए भनेर खुलाइनन्। उनले भनिन्, 'मन्त्रालयमै एउटा शाखाका रूपमा रहेको तर केही वर्षयता बन्द भएको अन्तरदेशीय धर्मपुत्र धर्मपुत्री व्यवस्थापन समिति खोल्नुपर्छ भन्ने केहीको भनाइ थियो तर मैले मानिन।' उनले धर्मपुत्रपुत्री बनेर विदेश पठाउने नाममा अनेक खेल भएको सुनेपछि आफूले त्यो पछि राज्यले आवश्यकता देखे पारित गर्दा भनेर चासो नदेखाएको बताइन्।

विगतमा धर्मपुत्रपुत्री बनाएर कति नेपाली बालबालिका विदेश पुगे, तिनीहरू कहाँ र कस्तो अवस्थामा छन् भन्ने स्पष्ट जानकारीसमेत राख्न नसकिरहेका बेला अन्तरदेशीय धर्मपुत्रपुत्री खोल्न भइरहेको भित्री पहल अचम्मलायको छ। स्रोतका अनुसार काठमाडौँस्थित अमेरिकी र केही युरोपेली दूतावासहरूले पनि अन्तरदेशीय धर्मपुत्रपुत्री खोल्ने विषयमा रुचि देखाइरहेका छन्। त्यसो त मन्त्रालयले २०७५ मै अन्तरदेशीय धर्मपुत्रपुत्री खोल्नका लागि निर्देशिका नै बनाएको थियो। मन्त्रालयका प्रवक्ता उमेश ढुंगानाले कान्तिपुरसँगको कुराकानीमा निर्देशिकाको प्रारम्भिक प्रतिवेदन वनेको भए पनि दुई वर्षदेखि यसको थप प्रक्रिया रोकिएको बताए। उनले भने, 'निर्देशिका तयार भएपछि मन्त्रपरिषदमा पास भएर मात्र कार्यान्वयनमा आउने हो तर यो सबै काम रोकिएको छ।'

सरकारी तवरमै अन्तरदेशीय धर्मसन्तानको बाटो बन्द गरिए पनि बेलाबखत विदेशी नागरिक अत्रैथ रूपमा नेपाली बालबालिकालाई धर्मसन्तान बनाएर लैजान प्रयत्न गरेको केही घटनाक्रमले देखाउँछ। यस्ता धेरैजसो घटनामा

भने बालबालिकाको क्षेत्रमा कार्यरत केही व्यक्ति नै संलग्न भएको पनि देखिन्छ। जस्तो कि २०७६ साउन ११ मा नेपाल आएको बेलायती नागरिक डोना स्मिथलाई स्वदेश फर्किन लागेका बेला साउन २२ मा अत्यागमन विभागले पक्राउ गर्‍यो। उनले ललितपुरको महालक्ष्मी नगरपालिका-६ मा शिशु जन्मएको भन्दै सोही बडा कार्यालयबाट जन्मदर्ताको फर्जी कागजात बनाएकी थिइन्। अत्यागमनले सुरु गरेको अनुसन्धानमा पछि प्रहरी परिषर काठमाडौँ पनि जोडियो।

अनुसन्धानले बलात्कृत १४ वर्षीया किशोरीबाट जन्मएको शिशुलाई बाल मन्दिरका कार्यकारी निर्देशक बालकृष्ण ङगोलले ङडानासम्म पुऱ्याएको र आवश्यक फर्जी कागजात तयार पारेर बेलायत लैजान खोजेको देखियो। प्रहरीले ११ लाख रुपैयाँमा शिशु बेच्ने काममा संलग्न भएको भन्दै बालकृष्ण ङगोललाई पक्राउ गर्‍यो। यसअघि पनि २०७६ वैशाख ३० मा कोरियन महिला नारा किनलाई पनि अत्यागमन विभागले पक्राउ गरेको थियो। उनले पोखरा बस्ने एक गरिव नेपाली दम्पतीको १४ महिने शिशुलाई आफ्नो छोरी बनाएर कोरिया लैजान खोजेकी थिइन्। नेपाली बालकलाई आफैँले जन्माएको दावी गर्दै उनले कोरियन राहदानी बनाएर लैजान खोजे पनि पक्राउ परेपछि उनको फर्जी काम सबै खुल्यो। यी दुई घटनाले अन्तरदेशीय धर्मपुत्रपुत्रीको कानुनी रूपमा बन्द गरिए पनि विदेशी नागरिकलाई शिशु लैजान असफल प्रयास जारी राखेका छन् भन्ने देखाउँछ।

अन्तर्राष्ट्रिय कानुनका जानकार राजु चापागाले अन्तरदेशीय धर्मपुत्रपुत्री पठाएर मात्रै राज्यको दायित्व पूरा नहुने बताए। उनले भने, 'बालबालिकालाई धर्मसन्तान बनाएर विदेश पठाएपछि पनि उनीहरू कहाँ छन्? उनीहरूको हक्क कस्तो छ भन्नेबारे सबै जानकारी राज्यले राख्नुपर्छ।' उनले राज्यलाई अभिभावकको रूपमा बुझाउँदै धर्मसन्तान बनाएर पठाएपछि राज्य चुप बसेर उतिकै निम्नले बताउँदै भने, 'मानवअधिकारका हिसाबले पनि धर्मसन्तानको अवस्थाबारे राज्य बेखबर बन्नले यस्तो समस्या भ्याउँदै जान्छ र मानवअधिकारप्रति राज्यको प्रतिबद्धता अन्तर्राष्ट्रिय समुदायमा कमजोर देखिन्छ।'

विवादित व्यक्तिको हातमा निगमको तालाचाबी

पत्नीसहित कार्यक्षमै रुबावासी गरेपछि ट्रेड युनियन, तत्कालीन मानव संसाधन विभाग प्रमुख र पीडित पक्षलाई राखेर २०७४ कात्तिकमा मिलापत्र गराएका थिए। अधिकारीले माफी मागेपछि मिलापत्र भएको थियो।

सोमबार मन्त्रपरिषद् बैठकपछि अधिकारीले आफूलाई ४ वर्षका लागि फलनाथ खनालसहित सहयोगमा नियुक्त गरिएको बताए। उनले विगतको घटना त्यसबेले मिलिसकेको र आफूमाथि उजुरी दिने र हस्ताक्षर संकलन गर्ने कुनै पनि कर्मचारीलाई भेदभाव नगर्ने प्रतिज्ञा दिए। 'सरकारले मेरो आवश्यकता महसुस गरेर नियुक्त गरेको हो। म पार्टीको कार्यकर्ता होइन। कुनै आर्थिक सहयोग गर्ने बाचा पनि गरेको छैन,' अधिकारीले भने, 'म निगममा केही गरौं भनेर आएको छु। तपाईंहरूसँग बसेर सरसल्लाह गर्छु।'

निगमको सञ्चालक समितिका अध्यक्ष सुशील घिमिरेले जेठ २८ मा राजीनामा दिएपछि अध्यक्ष पद खाली थियो। निगमको कार्यकारी प्रमुखमा डिमप्रसाद पौडेल थिए। कार्यकारी अध्यक्षसँग निगमको सञ्चालक समितिदेखि व्यवस्थापनसम्बन्धी सबै निर्णय गर्ने अधिकार हुन्छ। अधिकारीको नियुक्तिप्रति निगमका निर्देशक तथा कर्मचारीहरूले आश्चर्य प्रकट गरेका छन्। निगम ५० अर्ब ऋणमा छ। संस्था धराशायी भएको अवस्थामा सरकार भने विवादित मान्छे खोजी खोजी नियुक्ति दिन्छ, निगमका एक निर्देशकले भने 'सरकारको यो निर्णयले निराश बनाएको छ।'

पूर्वमहाप्रबन्धक कंसाकारले सरकारले अधिकारीलाई ल्याउन गरेको निर्णय सुकबुझविहीन भएको प्रतिक्रिया दिए। 'भलाई त ठुलो गरेको जस्तो लाग्यो। राजनीतिक नियुक्ति कस्तो हुन्छ भन्ने फेरि एक पटक पुष्टि भएको छ,' उनले भने, 'सरकारलाई नियुक्ति नै गर्नु थियो भने उनीभन्दा क्षमतावान् मान्छे धेरै थिए।' यसैबीच, सरकारले नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको महानिर्देशकमा राजकुमार क्षत्रीलाई नियुक्त गरेको छ। क्षत्री हाल निमित्त महानिर्देशक थिए।

प्रदेश सरकार
 भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय
कृषि विकास निर्देशनालय
 बागमती प्रदेश
 हेटौँडा, मकवानपुर

डिप बोरिड्ग निर्माण कार्यका लागि प्रस्ताव आव्हानको सूचना
 प्रथम पटक सूचना प्रकाशन मिति: २०७८/०७/०९

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कृषि विकास निर्देशनालय, बागमती प्रदेश, हेटौँडाको आ.व. २०७८/०९ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमको प्रादेशिक कृषि प्रवर्धन कार्यक्रम अनुसार सिँचित क्षेत्र विस्तारका लागि डिप बोरिड्ग निर्माण तथा सञ्चालन कार्यविधि, २०७६ अनुसार डिप बोरिड्ग निर्माण कार्यका लागि इच्छुक तपशिलमा उल्लेखित क्षेत्रका कृषक समूह, कृषि सहकारी संस्था, कृषि फार्म, कृषि उद्यमी, स्थानीय उपभोक्ता समितिले यो सूचना प्रकाशित भएको ३० औँ दिन मिति २०७८/०८/०८ सम्ममा कार्यालय समयभित्र निर्देशनालयमा आइपुग्ने गरी देहाय बमोजिमका कागजातसहित निवेदनसाथ प्रस्ताव दर्ता गर्नुहुन आव्हान गरिन्छ। साथै रित नपुगेका वा म्याद नाघी प्राप्त हुन आएका प्रस्तावहरू छनौटका लागि समावेश हुन नसक्ने व्यहोरा समेत जानकारी गराइन्छ।

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	ईकाई	परिमाण	कार्यक्रम लागू हुने स्थान	निर्देशनालयको अधिकतम साझेदारी (९०%) वा अधिकतम रकम रु.
१	डिप बोरिड्ग निर्माण तथा पाईप लाईन विस्तार, हेटौँडा-१२, सिक्रेनी मकवानपुर (अन्त्य)	संख्या	१	हेटौँडा-१२, सिक्रेनी मकवानपुर	रु.२० लाख
२	डिप बोरिड्ग निर्माण तथा कूलो स्ट्रोन्नन्ती, हेटौँडा-१२, रसनटार, मकवानपुर (अन्त्य)	संख्या	१	हेटौँडा-१२, रसनटार, मकवानपुर	रु.२० लाख
३	डिप बोरिड्ग निर्माण कालिका-९, कामना टोल चितवन (अन्त्य)	संख्या	१	कालिका-९, कामना टोल चितवन	रु.२० लाख
४	डिप बोरिड्ग निर्माण, चन्द्रागिरि न.पा.८ काठमाण्डौ (अन्त्य)	संख्या	१	चन्द्रागिरि न.पा.८ काठमाण्डौ	रु.२० लाख
५	डिप बोरिड्ग निर्माण, माडी न.पा.८, चौकीडाँडा (अन्त्य)	संख्या	१	माडी न.पा.८, चौकीडाँडा	रु.२० लाख
६	डिप बोरिड्ग निर्माण, माडी न.पा.७ (देवेन्द्र टोलको माथिल्लो भाग) चितवन (अन्त्य)	संख्या	१	माडी न.पा.७ (देवेन्द्र टोलको माथिल्लो भाग) चितवन	रु.२० लाख
७	डिप बोरिड्ग निर्माण तथा स्ट्रोन्नन्ति, कालिका न.पा. ६, कुमाल बस्ती, चितवन (अन्त्य)	संख्या	१	कालिका न.पा. ६, कुमाल बस्ती, चितवन	रु.१५ लाख
८	डिप बोरिड्ग निर्माण तथा स्ट्रोन्नन्ति, कालिका न.पा. ३, चितवन (अन्त्य)	संख्या	१	कालिका न.पा. ३, चितवन	रु.२० लाख
९	डिप बोरिड्ग निर्माण, रासि न.पा. ९, चितवन (अन्त्य)	संख्या	१	रासि न.पा. ९, चितवन	रु.२० लाख
१०	डिप बोरिड्ग निर्माण, हेटौँडा-१७, लक्ष्मपुर (अन्त्य)	संख्या	१	हेटौँडा-१७, लक्ष्मपुर	रु.२० लाख
११	डिप बोरिड्ग निर्माण, बेलकोटगढी, नुवाकोट (अन्त्य)	संख्या	१	बेलकोटगढी, नुवाकोट	रु.२० लाख

आवश्यक कागजातहरू:

- (१) १०। – को हुलाक टिकट टाँस गरेको निवेदन,
- (२) अनुसुची २ बमोजिमको विवरण तथा सो विवरणको पुस्त्याई गर्ने कागजातहरू
- (३) उपभोक्ता समितिको हकमा पदिधिकारीहरूको नेपाली नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपी र संस्थाको हकमा संस्था दर्ता तथा नविकरण गरेको प्रमाणपत्र,
- (४) संस्थाको हकमा स्थायि लेखा नम्बर (PAN) तथा गत आ .व.को कर चुका प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपी,
- (५) प्रस्तावकले लागत साझेदारी गर्ने र अन्त्य निकायबाट अनुदान लिएनलिएको प्रतिवद्धतापत्र,
- (६) प्रदेश लेखा नियन्त्रण कार्यालय, हेटौँडाको राष्ट्रिय वाणिज्य बैङ्कमा रहेको धरौटी खाता नं १३००१००२०२०३००००, मा, धरौटी जम्मा गर्न पठाउने कार्यालय कृषि विकास निर्देशनालय, बागमती प्रदेश, हेटौँडा, मकवानपुर (कार्यालय कोड नं. ३१२०१३२०१३) बनाएर प्रती हेक्टर र १०००।का दरले रकम जम्मा गरेको सककल भौचर एक प्रति,
- (७) समूह वा संस्थाको हकमा समितिको बैठकको कार्यक्रम माग गर्नको लागि गरेको निर्णयको प्रतिलिपी।

नोट: आवेदकले हाल सम्म अनुदान लिएको वा नलिएको विवरण सहित निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ। कार्यविधिहरू संशोधन भएको खण्डमा संशोधित कार्यविधि अनुसार कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ। कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा बाधा अड्चन सृजना भएमा कार्यक्रम रद्द गर्ने सर्वाधिकार कार्यालयमा निहित रहनेछ।

पुनः सम्बन्धित कार्यविधिभूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, बागमती प्रदेश को वेबसाइट www.molmac.bagamati.gov.np वा कृषि विकास निर्देशनालयको वेबसाइट www.doad.bagamati.gov.np बाट डाउनलोड गर्न सकिनेछ।

राष्ट्रिय पुस्तकालय जमलमै

काठमाडौँ (कास)- सरकारले राष्ट्रिय पुस्तकालयको भवन काठमाडौँको जमलमै बनाउने भएको छ। मन्त्रपरिषदको सोमवारको बैठकले उक्त निर्णय गरेको शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्री देवेन्द्र पौडेलले बताएका हुन्। यसअघि केपी शर्मा ओली नेतृत्वको सरकारले त्यहाँ त्रिचन्द्र क्याम्पस सार्ने भन्दै भवन निर्माणको प्रक्रिया स्थगित गरेको थियो। पुस्तकालयकर्महरूले व्यापारिक कम्पनीलाई जग्गा सुम्पन त्यतिबेला सरकारले राष्ट्रिय पुस्तकालय भवन बनाउन रोकेको आरोप लगाएका थिए। मन्त्री पौडेलले २०७२ को भूकम्पदेखि पुस्तकालयका महत्वपूर्ण पुस्तकहरू अलपत्र अवस्थामा रहेकाले सरकारले जमलमा नै भव्य भवन बनाउने निर्णय गरेको जनाए। 'भवन निर्माणको डिजाइन तयार भइसकेको छ, अब कामको थालनी हुन्छ,' उनले भने। प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले समेत ओली सरकारले निर्माणमा रोक

लगाएको पुस्तकालय भवन जमलमा नै निर्माण गर्न चासो देखाएका थिए। शिक्षा मन्त्रालयको प्रस्तावमा मन्त्रपरिषदले जमलस्थित किता नं. १२७० मा राष्ट्रिय पुस्तकालय बनाउने निर्णय गरी विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (डीपीआर) अनुसारका काम अघि बढाउन स्वीकृत दिएको हो। अब त्यहाँको ७ रोपनी १५ आना ३ पैसा ३ दाम जग्गामा पुस्तकालय भवन निर्माण हुनेछ। भवनको डीपीआर सकेर टेन्डर प्रक्रिया सुरु गर्ने बेला ओली नेतृत्वको सरकारले २०७७ साउन ५ मा 'अर्को निर्णय नभएसम्म जमलको जग्गामा राष्ट्रिय पुस्तकालयको भवन निर्माण नगर्ने, नगराउने' निर्णय गरेपछि काम रोकिएको थियो। पुस्तकालय निर्माणको प्रस्तावित जमलको जग्गामा त्यतिबेले राखिएको राष्ट्रिय पुस्तकालय भवन निर्माण स्थल' लेखिएको साइनबोर्ड अहिले पनि छ। सरकारको उक्त निर्णयको

शिक्षाविद्, पुस्तकालयकर्म र नागरिक समाजलगायतले विरोध गरेका थिए। केहीले ललितपुरको हरिहर भवन वा भक्तपुरस्थित सानोठिमीमा बनाउन प्रस्ताव गरेका थिए। केहीले भने पुरानो बसपार्कमा निर्माणधीन बहुतले टावरको निर्माण कार्य रोकेर त्यसमा पुस्तकालय सार्न माग गरेका थिए। राष्ट्रिय पुस्तकालयको भवनमा क्षति पुगेपछि पुनर्निर्माणका लागि जग्गा खोजी भएको थियो। ओली नेतृत्वकै सरकारले २०७५ असोज २८ मा नेपाली मौलिक कला, संस्कृति र परम्परा भन्किले डिजाइनसहितको राष्ट्रिय पुस्तकालय भवन जमलमा निर्माण गर्ने निर्णय गरेको थियो।

भाखा नाघेको कर्जा बुझाउने बारे कृषि विकास बैंक लि. शाखा कार्यालय सामाखुशी काठमाडौँको २१ दिने सूचना
 सूचना प्रकाशित मिति : २०७८/०७/०९

यस बैंकको तपशिलका कार्यालयहरूबाट तपसिल बमोजिमका व्यक्तिको निम्न उद्देश्यका लागि विभिन्न भित्तिमा कर्जा लिई हालसम्म कर्जा नबुझाई भाखा नाघी निम्न लेखिए बमोजिम अनुसारको रकम बुझाउने सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालयले बारम्बार ताकेता गर्दा पनि आलटाल गरी बुझाउनु पर्ने कर्जाको साँबा, व्याज तथा बैंकले पाउनु पर्ने अन्य रकम समेत नबुझाएको हुँदा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले २१ दिन भित्र सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाउनका लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ। उल्लेखित भित्र पत्र रकम दाखिला हुन नआएमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०७३, कृषि विकास बैंक लि.को कर्जा असुलीविनियमावली तथा प्रचलित ऐन नियम बमोजिम कर्जा तिर्दा लेखिदिएको धितो लिलाम विक्री वा अन्य व्यवस्था गरी बैंकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर गरिने व्यहोरा समेत जानकारी गराउँदछौं। साथै तपसिल बमोजिमका व्यक्तिको कर्जा बैंकबाट कर्जा लिन मञ्जुरीनामा दिनेहरूलाई समेत यसै सूचनाद्वारा जानकारी गराइएको छ।

सम्बन्धित कार्यालयको नाम : कृषि विकास बैंक लि. शाखा कार्यालय सामाखुशी, काठमाडौँ

क्र. सं.	कर्जा ग्राहकको नाम (फर्म, प्रोप्राईटरको नाम/कम्पनि तथा संचालकहरूको नाम)	ठेगाना	बाजेको नाम	ग्राहकको पिता/पतिको नाम	उद्देश्य	साँवा रकम रु.	मिति २०७८/७/६ गते सम्मको व्याज तथा अन्य रकम	जम्मा तिर्नुपर्ने रकम	धितो मञ्जुरीनामा दिने/जमानत बस्नेको नाम
१.	च्याङ्गरासी नि. सेवा (प्रो. तिलक बहादुर थापा मगर)	गोलढुङ्गा-३ काठमाडौँ	चन्द्र बहादुर थापा मगर	तेज बहादुर थापा मगर	विभिन्न	८१९९८२२	३४३४६३	८५३५२८५	इन्द्र माया थापा / नेक कुमारी थापा

कृषि विकास बैंक लि.
 कर्जा अनुगमन तथा असुली विभाग
 मुख्य कार्यालय, रामशाहपथ, काठमाडौँ

सोल्सायरले रोनाल्डोलाई 'ड्रप' गर्लान् ?

लिभरपुलको हातबाट म्यानचेस्टर युनाइटेडले ५-० को पीडादायी हार बेहोरेपछि थरीथरीका हल्ला चलन सुरु भएको छ

म्यानचेस्टर युनाइटेडका क्रिस्टियानो रोनाल्डो र व्यवस्थापक ओले गनर सोल्सायर ।

फाइल तस्वीर : एपी

लन्डन (रोयटर्स)- इंग्लिस प्रिमियर लिगमा आइतबार म्यानचेस्टर युनाइटेड लिभरपुलको हातबाट ५-० को पीडादायी हार बेहोरेपछि थरीथरीका हल्ला चलन सुरु भइसकेको छ। त्यसमध्ये एक हो, ओले गनर सोल्सायर म्यानचेस्टरको व्यवस्थापकीय जिम्मेवारीबाट बर्खास्तगीमा पर्नेछन् अनि उनको स्थानका को आउने छन् ? त्यसबारे पनि विभिन्न अटकलवाजी सुरु भइसकेको छ। क्लब आफैबाट भने केही तथ्य बाहिर आएको छैन।

सोल्सायरले क्लब सम्हालेको तीन वर्ष भइसकेको छ। अब धेरै लामो म्यानचेस्टरले टोटेनहमको धमका गर्नेछ। अनि युरोपेली च्याम्पियन्स लिगमा एटलान्टाको सामना गर्नेछ। त्यसपछि ओल्ड ट्रान्फोर्डमा आउनेछ म्यानचेस्टर सिटी। त्यसअगाडि यी नवेली फुटबल व्यवस्थापकले केही न केही टिममा परिवर्तन ल्याउन आवश्यक हुनेछ। सोल्सायर नेतृत्वमा म्यानचेस्टरले सिटी र पेरिस सेन्ट जर्मेन जस्ता टिममाथि स्वादिला जित हात पारेको छ।

उनको खास रणनीति 'काउन्टर' आक्रमणमा यी जित सम्भव भएका हुन्। फेरि तिनै प्रकारका जित प्राप्तिका लागि प्रयास गर्ने हो भने टिमलाई चाहिनेछ, मार्केस रसफोर्ड, मेसन गिनउड र जाडोन सान्चो। तर, गाब्रो

त्यतिबेला हुनेछ, जतिबेला टिमले यही रणनीति अपनाउने प्रयास गर्नेछ। तर टिममा ३६ वर्षीय क्रिस्टियानो रोनाल्डो हुनेछन् अनि रोनाल्डोलाई लिएर समस्या के हो भने उनी पहिला जस्तो तीव्र गतिमा खेलन सक्ने खेलाडी रहेनन्।

वरु, उनको स्थानमा एडिसन कामानी उपयुक्त हुन सक्छन्। यो स्थितिमा पोर्चुगाली स्टार रोनाल्डोले 'सुपर सब' को भूमिका निभाउन सक्छन्। खेलको अन्त्यतिर रोनाल्डोलाई मैदानमा उतार्ने अनि उनकै तर्फबाट विजयी गोल निकाल्ने। यस्तो स्थितिमा के सोल्सायर आफ्ना स्टार खेलाडीलाई बेच्नमा राख्न तयार हुन्छन् त ? ठ्याक्कै भन्दा उनी के रोनाल्डोलाई 'ड्रप' गर्न सक्छन् त ? दुई महिनाअगाडि मात्र क्लबका आफ्ना रोनाल्डोलाई 'ड्रप' गर्नु एउटा उपाय हुन सक्नेछ।

माउन्ट बेन्चमै रहे। उनको महत्त्व बुझ्न टचेलेलाई धेरै समय लागेन। चोटबाट मुक्त भएर एक महिनापछि मैदानमा फर्कदा यिनै मेसन नर्विचविरुद्ध नायक रहे, उनले हयाट्रिक गरे।

त्यतिमात्र होइन, चेल्सी एकेडेमीका पुराना खेलाडी हडसन ओडोइ र रिस जेम्सले गोल त गरे नै। ट्रेभोह चालोबाह रक्षापक्षमा मजबूत पनि देखिए। पछि रुबेन लोफ्टसले वैकल्पिकका रूपमा मैदानमा छिरेर गोल पनि गरे। टचेले के मान्छन् भने घरमै हुर्केका प्रतिभाशाली खेलाडी र अन्य क्लबबाट किनिएका राम्रा खेलाडीको ठीक मिश्रण गर्दा त्यसले राम्रो नतिजा नै दिनेछ। यस्तो मिश्रणले टिममा एक प्रकारको उत्साह र सुखद स्थिति पनि ल्याउन गर्छ।

सोन्टल मिडफिल्डमा फोडेन

सोन्टल मिडफिल्डमा एन्ड्रोयारिबुड इंग्ल्यान्डका लागि राम्रा खेलेयता फिल फोडेनले सायद सधैका लागि त्यही स्थान पाएका छन्, जुन उनका लागि उपयुक्त छ। ब्राइटेन एन्ड होम अल्बानियनमाथि शनिवार प्राप्त ४-१ जितमा उनी म्यान अफ म्याच रहे। यस्तोमा व्यवस्थापक पेप ग्वार्डिओलाले पनि अवदेख उनलाई

यही सेन्टल मिडफिल्डको भूमिकामा खेलाउन रुचाउने छन्। सिटीमा यस सिजन उनले अगाडि नै खेलेका छन् र त्यसको नतिजा पनि सुखद छ। उनले खेलपछि भनेका छन्, 'सेन्टल मिडफिल्डमा खेल्नु म अहिले खुबै रुचाइरहेको छु। यो भूमिकामा खेल्नु म तल पछाडिसम्म फर्न पनि सक्छु र बललाई आफ्नो नियन्त्रणमा लिएर साथी खेलाडीलाई पास दिन सक्छु। यो मेरो लागि नयाँ भूमिका हो र मैले भन्नैपर्छ, यो भूमिकामा म खुसी छु।'

एभरटन १३ मिनेटमै इलेपछि एभरटनका केही प्रमुख खेलाडी घाइते छन्। तर गडिसन पार्कमा भएको पछिल्लो खेलमा एभरटन कसरी १३ मिनेटको अन्तरमा नारासँग पराजित भयो, त्यो व्यवस्थापक राफेल बेनिटोजका लागि पक्कै चिन्ताको विषय हुनेछ।

खेलको ७८ औं मिनेटसम्म एभरटन २-१ ले अगाडि थियो। त्यही टिम खेल सकिँदा ५-२ ले पराजित रह्यो। त्यस अवधिमा सेट पिसमा दुई गोल भए अनि बाटफोर्डले तीव्र गतिमा आक्रमण पनि गरेको थियो। बेनिटोजले भने, 'यस्तो हार स्वीकार्य हुन'।

इडेन जेकोले १७ औं मिनेटमा टिमलाई अप्रता दिलाए। हाकान काल्दानीपुल्ले बक्सबाहिरबाट गरेको प्रहार बारमा लागेर फर्किएपछि रिवाउन्ड बललाई जेकोले पेनाल्टी एरियाबाट सहज गोल गरेका हुन्।

नेपोलीले चौथो स्थानको रोमासँग गोलरहित बराबरी खेलेपछि एसी मिलानलाई गोलमा पछि पारेर शीर्षस्थानमा कायम रहन सफल भयो। दुवैको २५-२५ अंक छ। तेस्रो स्थानको इन्टरको १८ अंक छ।

लुइस स्वारेजले धेरै मैदानमा दुई गोल फर्काएपछि सोसिडाइल अंक बाँड्नुपरेको हो। सन् १९८२ यता पहिलोपल्ट ला लिगाको उपाधि जित्न प्रयासरत सोसिडाइलले अलेक्जान्डर इसाकको पासमा अलेक्जान्डर सोल्योको गोलमार्फत पहिलो हाफमा अप्रता बनाएको थियो। इसाकले सानदार फ्रिकिक गोलबाट अप्रता दोब्बर पारे।

तर स्वारेजले ६१ औं मिनेटमा जोआओ फेलिक्सको क्रसमा हेड गोल गरे भने मिकेल मेरिनोले फाउल गर्नुपछि प्राप्त पेनाल्टीमा गोल गरी ७७ औं मिनेटमा खेल बराबरीमा ल्याए। एट्लेटिको म्याड्रिड १ खेलबाट १८ अंकसहित चौथो स्थानमा उक्लिएको छ।

तेस्रो स्थानको सेभियाले लेभान्टेलाई ५-२ गोलले हराएर शीर्षस्थानको सोसिडाइलसँगको दूरी १ अंकमा फाट्न थाले। बार्सिलोनामाथि २-१ को जित पाएको रियल म्याड्रिडसँग समान २० अंक भए पनि गोलमा सेभिया पछि परेको हो।

इटाली

युरोपको शीर्ष डिभिजनमा आइतबार राति भएका 'हाइमोलेज' खेलमध्ये इटालीको सिरी 'ए' अन्तर्गत युभेन्टस र इन्टर मिलानबीचको खेल पनि एक रह्यो। यो खेलमा वैकल्पिक खेलाडी पाउलो डिवालाले ८९ औं मिनेटमा पेनाल्टीमार्फत गोल गरी टिमको हार जोगाउँदै टिमलाई छैटौं स्थानमा पुऱ्याए।

इन्टरका डेन्जल डम्फ्राइजले युभेन्टसका एलेक्स सान्द्रोलाई बक्सभित्र समाएर लडाएपछि रेफ्रीले मैदान छोड्नुमा रहेको भार मोनिटरमार्फत पेनाल्टीको निर्णय लिएका थिए। रेफ्रीको यो निर्णयबाट रिसाएर अभद्र व्यवहार गरेका इन्टरका प्रशिक्षक सिमोनी इन्जाधीलाई रातो कार्ड देखाएको थियो।

डर्बी डी इटालियामा इन्टरका लागि साकेको थियो। समूह 'बी' मा प्राप्त यस जितपछि इरानले ३ अंक जोडेको छ। नेपाल भने अंकविहीन रह्यो। नेपालले अब दोस्रो खेलमा विहीवार आयोजक ताजकिस्तानको सामना गर्नेछ।

यस्तै नेपालले आफ्नो अन्तिम खेलमा आइतबार लेवनानको चुनौती बेहोर्ने छ। छनोटमा कुल ११ समूह छन्। त्यसको शीर्षस्थानमा रहने टिम एफसी यू-२३ एसिया कपमा छनोट हुनेछ। प्रत्येक समूहको दोस्रो स्थानमा रहने टिममध्ये शीर्ष चारले छनोट यात्रा तय गर्नेछन्।

एट्लेटिको र सोसिडाइडको बराबरी

ला लिगामा रियल सोसिडाइडविरुद्ध गोल गर्ने क्रममा एट्लेटिको म्याड्रिडका लुइस स्वारेज (रातो) ।

तस्वीर : एपी

नेपोलीले चौथो स्थानको रोमासँग गोलरहित बराबरी खेलेपछि एसी मिलानलाई गोलमा पछि पारेर शीर्षस्थानमा कायम रहन सफल भयो। दुवैको २५-२५ अंक छ। तेस्रो स्थानको इन्टरको १८ अंक छ।

लुइस स्वारेजले धेरै मैदानमा दुई गोल फर्काएपछि सोसिडाइल अंक बाँड्नुपरेको हो। सन् १९८२ यता पहिलोपल्ट ला लिगाको उपाधि जित्न प्रयासरत सोसिडाइलले अलेक्जान्डर इसाकको पासमा अलेक्जान्डर सोल्योको गोलमार्फत पहिलो हाफमा अप्रता बनाएको थियो। इसाकले सानदार फ्रिकिक गोलबाट अप्रता दोब्बर पारे।

तर स्वारेजले ६१ औं मिनेटमा जोआओ फेलिक्सको क्रसमा हेड गोल गरे भने मिकेल मेरिनोले फाउल गर्नुपछि प्राप्त पेनाल्टीमा गोल गरी ७७ औं मिनेटमा खेल बराबरीमा ल्याए। एट्लेटिको म्याड्रिड १ खेलबाट १८ अंकसहित चौथो स्थानमा उक्लिएको छ।

तेस्रो स्थानको सेभियाले लेभान्टेलाई ५-२ गोलले हराएर शीर्षस्थानको सोसिडाइलसँगको दूरी १ अंकमा फाट्न थाले। बार्सिलोनामाथि २-१ को जित पाएको रियल म्याड्रिडसँग समान २० अंक भए पनि गोलमा सेभिया पछि परेको हो।

इटाली

युरोपको शीर्ष डिभिजनमा आइतबार राति भएका 'हाइमोलेज' खेलमध्ये इटालीको सिरी 'ए' अन्तर्गत युभेन्टस र इन्टर मिलानबीचको खेल पनि एक रह्यो। यो खेलमा वैकल्पिक खेलाडी पाउलो डिवालाले ८९ औं मिनेटमा पेनाल्टीमार्फत गोल गरी टिमको हार जोगाउँदै टिमलाई छैटौं स्थानमा पुऱ्याए।

इन्टरका डेन्जल डम्फ्राइजले युभेन्टसका एलेक्स सान्द्रोलाई बक्सभित्र समाएर लडाएपछि रेफ्रीले मैदान छोड्नुमा रहेको भार मोनिटरमार्फत पेनाल्टीको निर्णय लिएका थिए। रेफ्रीको यो निर्णयबाट रिसाएर अभद्र व्यवहार गरेका इन्टरका प्रशिक्षक सिमोनी इन्जाधीलाई रातो कार्ड देखाएको थियो।

डर्बी डी इटालियामा इन्टरका लागि साकेको थियो। समूह 'बी' मा प्राप्त यस जितपछि इरानले ३ अंक जोडेको छ। नेपाल भने अंकविहीन रह्यो। नेपालले अब दोस्रो खेलमा विहीवार आयोजक ताजकिस्तानको सामना गर्नेछ।

यस्तै नेपालले आफ्नो अन्तिम खेलमा आइतबार लेवनानको चुनौती बेहोर्ने छ। छनोटमा कुल ११ समूह छन्। त्यसको शीर्षस्थानमा रहने टिम एफसी यू-२३ एसिया कपमा छनोट हुनेछ। प्रत्येक समूहको दोस्रो स्थानमा रहने टिममध्ये शीर्ष चारले छनोट यात्रा तय गर्नेछन्।

इटाली

युरोपको शीर्ष डिभिजनमा आइतबार राति भएका 'हाइमोलेज' खेलमध्ये इटालीको सिरी 'ए' अन्तर्गत युभेन्टस र इन्टर मिलानबीचको खेल पनि एक रह्यो। यो खेलमा वैकल्पिक खेलाडी पाउलो डिवालाले ८९ औं मिनेटमा पेनाल्टीमार्फत गोल गरी टिमको हार जोगाउँदै टिमलाई छैटौं स्थानमा पुऱ्याए।

बुदोकैदो कराते यसै साता

काठमाडौं (कास)- नेपाल बुदोकैदो फुटबलसंघले विहीबारदेखि हुने 'प्रथम बुदोकैदो प्रतियोगिता-२०७८' का विजेतालाई एक तोला सुनको पदक पुरस्कार दिने घोषणा गरेको छ।

सोमबार पत्रकार सम्मेलन गरी संघले प्रतियोगितामा खुलातर्फ पुरुष र महिला विजेतालाई १ तोला सुनको पदक तथा उपविजेतालाई ५ तोला चाँदीको पदक पुरस्कार दिने घोषणा गरेको हो। वसन्तपुर डबलीमा हुने तीनदिने प्रतियोगिता विहीवार सुरु हुनेछ।

प्रतियोगितामा पुरुष र महिला खुला तोलका अलवा ९ तोलसम्मूहमा सातै प्रदेशका खेलाडीबीच प्रतिस्पर्धा हुने आयोजकले जनाएको छ। 'हामीले सबै प्रदेशमा सबै तोल समूहबाट कम्तीमा २ खेलाडीको माग गरेका छौं,' पत्रकार सम्मेलनमा बुदोकैदो संघका अध्यक्ष काजीमान श्रेष्ठले भने, 'देशभरबाट २ सय ५० भन्दा बढी खेलाडीको सहभागिता अपेक्षा गरेका छौं। उनीहरूको खाने/बस्ने सबै व्यवस्था गरिनेछ।'

प्रतियोगितामा पुरुषतर्फ ३० केजीमुनि, ३५ केजीमुनि, ४० केजीमुनि, ४५ केजीमुनि, ५० केजीमुनि, ५५ केजीमुनि, ६० केजीमुनि र ६५ केजीमुनि तौलमा प्रतिस्पर्धा हुनेछ। महिलातर्फ भने ४५ केजीमुनि तौलमा मात्र प्रतिस्पर्धा हुनेछ। सबै तौलका स्वर्ण विजेताले ५ हजार, रजत विजेताले ३ हजार र कांस्य विजेताले १ हजार ५ सय रुपैयाँ पुरस्कार पाउनेछन्।

शिखर अर्गनाइजेसनको उत्पादन उपकार ब्रान्डले प्रायोजन गरेको प्रतियोगिताका लागि १९ लाख ५३ हजार रुपैयाँ खर्च लाग्ने अनुमान गरिएको छ। सबै रकम प्रायोजकले नै बेहोर्ने छ। शिखर अर्गनाइजेसनका अध्यक्ष केदारनाथ शर्मा बुदोकैदो संघका संरक्षकसमेत हुन्।

ताजकिस्तानमा सोमबार भएको एएफसी यू-२३ एसिया कप छनोट फुटबलमा नेपाल (रातो) र इरानका खेलाडी एयर बलमा जुद्ध ।

तस्वीर सौजन्य : द एएफसी

अफगानिस्तान ठूलो अन्तरले विजयी

शारजहाँ (एएफपी)- अफगानिस्तानले सोमबार ट्वान्टी-२० विश्वकपको सुपर १२ को खेलमा स्कटल्यान्डमाथि ठूलो अन्तरको जित निकालेको छ। अफगानिस्तान १ सय ३० रनले विजयी भयो। पहिले ब्याटिङ गरेको अफगानिस्तानले ४ विकेट गुमाएर १ सय ९० रन बनाएको थियो।

जवाफमा स्कटल्यान्डले १०२ ओभरमा सबै विकेट गुमाउनुअगाडि ६० रनमात्र बनाउन सक्यो। मुंजव उर रहमानले घातक बलिङ गर्दै २० रनमा ५ विकेट लिए। यस्तै रिसद खानले ९ रनमा ४ विकेट लिएर स्कटल्यान्डलाई सस्तोमै समेटेका थिए। स्कटल्यान्डले एक समय एक विकेटमा २८ रन बनाएको थियो।

नेपाल यू-२३ इरानसँग पराजित

काठमाडौं (कास)- दोस्रो हाफमा कमजोर प्रदर्शन गरेपछि नेपाल सोमबार एएफसी यू-२३ एसिया कप छनोटमा इरानसँग ४-० ले पराजित भएको छ। ताजकिस्तानको तास्कनमा भएको खेल पहिलो हाफसम्म गोलरहित बराबरीको स्थितिमा थियो। यो नेपालले आफ्नो बलिगो प्रतिद्वन्द्वीविरुद्ध गरेको बहादुरीपूर्ण प्रदर्शन थियो।

तर प्रशिक्षक बालगोपाल महर्जनको नेतृत्वमा रहेको टिमले रिफ्लेक्स सेन्ट्रल स्टेडियममा भएको खेलमा दोस्रो हाफमा लगातार गोल

प्रदीपको निर्णायक गोल

काठमाडौं (कास)- मेयर कप भेट्टान्स फुटबल प्रतियोगितामा भनीमण्डल भेट्टान्स टिमले लगातार दोस्रो जितसँगै क्वाटरफाइनलमा स्थान बनाएको छ। सोमबार वीआर ब्रदर्शमाथि १-० को जितपछि भनीमण्डल समूह 'बी' बाट नकआउट चरणमा पुगेको हो।

भनीमण्डलको जितमा प्रदीप महर्जनले अन्त्यतिर निर्णायक गोल गरे। प्रदीपले ५८ औं मिनेटमा गोल गरी टिमलाई नकआउट चरणमा पुग्ने पहिलो टिम बनाए। भनीमण्डलले शनिवार एनआरटी भेट्टान्सलाई २-० गोलले हराएको थियो।

समूह 'ए' अन्तर्गत फर्पिड स्पार्ट्स डेभलपमेन्टले फुटबल फेलोसिपमाथि ११-० को जित पायो। हारपछि फेलोसिप बाहिरिएको छ। फेलोसिप यसअघि आर्मी भेट्टान्ससँग ७-१ ले पराजित भएको थियो। समूहबाट नकआउट चरणमा पुग्ने टोलीको